

تفکر در باره روح انسان مؤسسه روحی

کتاب ۱

تفکر در باره روح انسان

مؤسسه روحی

مجموعه کتاب های روحی:

عنوان های کنونی مجموعه کتاب های مؤسسه روحی ذیلاً درج می گردد. این کتاب ها دوره های متسلسل اصلی را در تلاشی سیستماتیک به منظور افزایش توانمندی جوانان و بزرگسالان برای خدمت به جامعه ارائه می دهند. همچنین مؤسسه روحی دوره های را که از کتاب سوم منشعب می گردد به عنوان مجموعه ای برای تربیت معلم کلاس های کودکان ارائه می دهد که در ذیل به آنها نیز اشاره می گردد. باید توجه داشت که با کسب تجربه بیشتر در این زمینه، صورت ذیل نیز دستخوش تغییر خواهد گشت و همینکه مواد درسی فزاینده ای که در دست تهیه است به مرحله ای که بتوان آنها را در سطح وسیعی ارائه داد برسد عنوان های جدیدی نیز بر این صورت اضافه خواهد شد.

کتاب ۱	تفکر در باره روح انسان
کتاب ۲	قیام به خدمت
کتاب ۳	تدریس کلاس های کودکان، سال ۱
	تدریس کلاس های کودکان، سال ۲ (یک دوره فرعی از کتاب ۳، نسخه پیش از چاپ)
	تدریس کلاس های کودکان، سال ۳ (یک دوره فرعی از کتاب ۳، نسخه پیش از چاپ)
کتاب ۴	دو مظهر ظهور الهی
کتاب ۵	توانمندی نوجوانان (نسخه پیش از چاپ)
کتاب ۶	خدمت در میدان تبلیغ
کتاب ۷	همراهی در مسیر خدمت
کتاب ۸	عهد و میثاق حضرت بهاء الله (نسخه پیش از چاپ)

Copyright ©1987, 1994, 1999, 2007 by the Ruhi Foundation, Colombia

All rights reserved. Edition 1.1.1.PE published 1999

Edition 3.3.1.PE June 2012

ISBN 978-958-98322-7-1

حق چاپ © ۱۹۸۷، ۱۹۹۴، ۱۹۹۹، ۲۰۰۷، بنیاد روحی، کلمبیا

تمام حقوق محفوظ است. نسخه ۱.۱.۱.PE چاپ سپتامبر ۱۹۹۴

نسخه ۳.۳.۱.PE ژوئن ۲۰۱۲

شماره استاندارد بین المللی کتاب (ISBN): ۱-۷-۹۸۳۲۲-۹۵۸-۹۷۸

Originally published in Spanish as *El Brillo de la Vida del Espíritu*

Copyright ©1987 by the Ruhi Foundation, Colombia

ISBN 978-958-98322-0-2

در اصل به زبان اسپانیایی تحت عنوان *El Brillo de la Vida del Espíritu* منتشر شد.

حق چاپ © ۱۹۸۷ توسط بنیاد روحی، کلمبیا

شماره استاندارد بین المللی کتاب (ISBN): ۲-۰-۹۸۳۲۲-۹۵۸-۹۷۸

Ruhi Institute

Apartado Postal: 402032

Cali, Colombia

Tel: 57 2 828-2599

Email: instituto@ruhi.org

Web site: www.ruhi.org

مؤسسه روحی

کالی، کلمبیا

تلفن: ۲۵۹۹-۲۸۲۸-۵۷

ایمیل: instituto@ruhi.org

سایت اینترنت: www.ruhi.org

فهرست مطالب

۱ همکاران گرامی
۷ درک آثار مبارکهٔ بهائی
۲۱ دعا و مناجات
۳۵ زندگی و مرگ

همکاران گرامی:

مؤسسه روحی اصطلاح "همکار" را برای تمام افرادی که در دوره‌های مؤسسه شرکت می‌نمایند، صرفنظر از محل سکونتشان، خواه دانشجوی و یا معلم باشند به کار می‌برد. این شرکت‌کنندگان در واقع همکار یکدیگرند چه که همه در هدف مؤسسه که استفاده از این دوره‌ها بجهت خدمت امرالله و رفاه و آسایش عالم انسانی است شریک و سهیم هستند. در هر گروه یکنفر به عنوان راهنما می‌باشد که دارای تجربه بیشتر است و بقیه اعضا عبارتند از "دانشجویانی" که در مسیر تعلیم خود در این دوره از او کمک می‌گیرند. البته همه شرکت‌کنندگان بخوبی می‌دانند که این فرآیند آموزشی دوجانبه است، فرآیندی که ضمن آن همه می‌آموزند. هر یک از دانشجویان خود مسئولیت فراگیری را به عهده می‌گیرد و "راهنما" مسئول تسهیل این فرآیند است و در عین حال بینش جدیدی نسبت به مطالب پیدا می‌کند. این رابطه، رابطه شخصی عالم با گروهی نادان نمی‌باشد.

"درک آثار مبارکه بهائی"، "دعا و مناجات" و "زندگی و مرگ" معمولاً از واحدهای اولیه‌ای است که گروهی از همکاران جهت مطالعه و فراگیری انتخاب می‌کنند. آرزومندیم که راهنمای محترم این مطالب را دقیقاً مطالعه نماید و نکات آن را با بقیه همکاران مورد بحث قرار دهد. کسانی که این درس‌ها را برای اولین بار فرامی‌گیرند لازم نیست که این مقدمه را بطور دقیق مطالعه نمایند چون بعداً هنگامی که خود در مقام راهنمای این کتاب برای سایر گروه‌ها خدمت خواهند نمود مجبور به تجزیه و تحلیل این مقدمه خواهند شد.

انتظار می‌رود با مطالعه دروس مؤسسه روحی، شرکت‌کنندگان با سه مرحله درک معانی آثار مبارکه آشنا شوند. اول درک اولیه و کلی معانی کلمات و جملات نصوص مبارکه است که محور مطالعه در این دوره‌ها می‌باشد. بنابراین برای مثال، پس از خواندن این قسمت از آثار قلم اعلی که می‌فرمایند: "اصلاح عالم از اعمال طیبه ظاهره و اخلاق راضیه مرضیه بوده"، از دانشجویان سؤال می‌شود چگونه می‌توان عالم را اصلاح نمود؟ در وهله اول شاید اینگونه سؤالات بسیار آسان و ساده بنظر برسد، اما تجربه در این مورد نشان می‌دهد که به دلائل ذیل استفاده از این روش ساده برای رسیدن به مرحله اول درک مؤثر می‌باشد:

معمولاً برای مطالعه واحد اول این کتاب، راهنما گروه شرکت‌کنندگان را به گروه‌های دوفرنی تقسیم می‌کند که یکی از آنها نص مبارک را با صدای بلند می‌خواند و نفر دوم باید سؤالی را طرح کند که جوابش متضمن آن نص باشد. در ابتدا طرح سؤال از یک جمله کار آسانی نیست، اکثر شرکت‌کنندگان احتیاج به تجربه بیشتری دارند تا این مهارت ظاهراً ساده را کسب نمایند. البته این نوع تمرین در اکثر واحدهای مؤسسه روحی ارائه نمی‌گردد و بتدریج که محصلین در مطالعه خود پیشرفت می‌کنند این تمرین‌ها کمتر می‌شود.

در ثانی بعضی از شرکت‌کنندگان در نظر خود پافشاری نموده از تکرار نص مبارک به عنوان جواب خودداری می‌کنند. البته داشتن رأی شخصی و بیان آن کار خطائی نیست، اما فهمیدن نصوص مبارکه باید در ابتدا ناشی از تمرکز فکر در آنچه خوانده می‌شود باشد قبل از آنکه به آراء و نظریات شخصی خود فرصت جولان دهیم و به بیان آن بپردازیم. بنظر می‌رسد اگر در مراحل اولیه مطالعات امری، فکر خود را در معانی صریح و واضح

جملات آثار مبارکه متمرکز نمائیم می‌توانیم به وحدت نظر در جامعه برسیم، زیرا این وحدت فقط هنگامی ایجاد می‌گردد که آراء شخصی به نور علم و حکمت الهی روشن و منیر گردد.

لازم است بدانیم که وصول به اولین مرحله درک ابداً نیازی به بحث طولانی در باره معانی متعدد کلمات در خارج از موضوع مورد بحث ندارد. در واقع اغلب راهنمایان ملاحظه نموده‌اند که استفاده شرکت‌کنندگان از فرهنگ لغات برای فهم کلمات دشوار مانع از فراگیری ایشان است. بهتر آنست که آنان را کمک نموده تا معانی کلمات را با بحث در باره تمامی جملات و عبارات استنباط نمایند.

مرحله دوم فهم و ادراک مرتبط است با بکار بستن و تطبیق بعضی از مفاهیم نصوص مبارکه در زندگی روزانه خود. برای مثال، در تمرین شماره یک در بخش دوم در واحد "درک آثار مبارکه بهائی"، از شرکت‌کنندگان خواسته شده‌است تا بعضی از رفتارهای پسندیده را تعیین نمایند، جواب این سؤال آسان است، اما لازم است که گروه در باره نحوه اجراء نص مبارک تفکر کنند. البته جواب تمام سؤالات این مرحله به این سادگی و آسانی نمی‌باشد. مثلاً برای مشخص نمودن درست یا خطا بودن این بیان که می‌گوید "تعداد افراد خوب آنقدر در عالم کم می‌باشند که اعمالشان هیچ تأثیری ندارد"، دانشجویان باید توضیح دهند که چگونه این بیان با نصوص مبارکه که قبلاً مطالعه نموده‌اند تناقض دارد.

در مرحله سوم از فهم و ادراک، شرکت‌کنندگان باید در باره نحوه اجراء مفاهیم نصوص مبارکه در موقعیت‌هایی که هیچ ارتباط مستقیم و واضحی با موضوع نص ندارد تفکر و تعمق نمایند. برای مثال این سؤال: آیا بهائیان می‌توانند به خطای خود نزد دیگران اقرار کنند؟ اشاره به مسأله اقرار به معاصی بجهت بخشش گناهان است که یکی از رسوم دیرینه مذهب کاتولیک می‌باشد. راهنمای گروه باید این مسئله را با مطرح نمودن مفاهیم ضمنی این آیه مبارکه "حاسب نفسک فی کلّ یوم من قبل ان تحاسب" (مضمون بیان مبارک: قبل از آنکه به حساب تو رسیدگی شود خود را مورد محاسبه قرار بده) در گروه، مورد بحث و مشورت قرار دهد.

سالیان دراز تجربه در دوره‌های مؤسسه روحی نشان داده‌است که تدریس و بررسی مسائل و حقائق در سه مرحله فوق‌الذکر فهم و ادراک، در شرکت‌کنندگان روحیه خدمت به امرالله را بنحو مستحکمی ایجاد می‌نماید. اما مسأله‌ای که مایه تعجب افرادی است که با این تجربه آشنائی ندارند آنست که تطویل بحث و مشورت در باره هر نکته و افزودن مطالب جنبی مربوط به آن، در واقع از تأثیر این دوره به نحو قابل ملاحظه‌ای می‌کاهد. علت اساسی آنست که هر دوره حدّ معینی از پیشرفت را ایجاد می‌نماید و بدینوسیله دانشجویان این احساس را خواهند کرد که بر حسب استعداد خویش به سرعت در حال ترقی می‌باشند. البته مقصود این نیست که درس‌ها بسرعت، به صورت سطحی و بدون دقت در مفهوم سؤالات خوانده شود. گروه‌هایی که از این روش سطحی پیروی نموده‌اند بیش از چند جلسه ادامه نداده‌اند. بنابراین لازم به توجه است که پس از آنکه مطلب مورد بحث فهمیده شد و نحوه اجراء آن تا حدی روشن و واضح گردید به مطلب بعدی درس پرداخته شود. علت دیگر لزوم احتیاط در باره بحث‌های طولانی مربوط به عادت تخمین و حدس زدن است که متأسفانه در بعضی از جوامع ما بوجود می‌آید. بدیهی است که یک آیه از آثار مبارکه صدهزار نکته و مطلب زیبا را بخاطر می‌آورد و چنانچه این نکات در فرصت‌های مناسب با

دوستان در میان گذارده شود موجب فرح و شادی بسیار می‌گردد. اما باید متوجه بود که مبدا این نحوه رفتار وسیله‌ای برای برآوردن خواسته‌های نفس و اصرار بر ابراز رأی شخصی گردد. تجربه مؤسسه روحی نشان داده‌است که عدم طرح سؤالی مانند "این موضوع برای شما چه معنی دارد؟" از قوه تفکر و یا شخصیت شرکت‌کنندگان نمی‌کاهد، بلکه موجب پیشرفت و ترقی جامعه‌هائی می‌گردد که هرگاه با سؤالی روبرو شوند قبل از هر کار به آثار مبارکه رجوع نموده آن را مبدأ و اساس مشورت خود قرار می‌دهند. ما معتقدیم که عادت تفکر در مفاهیم آثار مبارکه و نحوه اجرای آن با حد اقل تفسیر و تأویل شخصی، از ایجاد اختلاف در جریان مشورت در بسیاری از جوامع، جلوگیری می‌نماید و بعلاوه فعالیت‌های جوامع را مؤثرتر می‌سازد.

برای آمادگی جهت تدریس سه واحد این کتاب، راهنمای گروه باید هر قسمت را خوب مطالعه نموده سؤالات آنرا بر طبق سه مرحله فهم و ادراک ترتیب دهد و اگر لازم باشد می‌تواند سؤالات اضافی تهیه نماید تا موجب پویائی مشورت در باره موضوع گردد.

هدف از واحد اول این کتاب، "درک آثار مبارکه بهائی"، آنست که شرکت‌کنندگان را بخواندن آثار مبارکه و تفکر در آن که با نص یک جمله‌ای شروع شده، عادت دهد. تلاوت آثار مبارکه هر روز، اقلأ در هر صبح و شام یکی از احکام بسیار مهم امر الهی است. اما تلاوت آثار همانند خواندن هزاران صفحه که یک شخص باسواد در تمام دوران زندگی خود می‌خواند نیست. خواندن کلمات مقدسه مانند نوشیدن از بحر وحی الهی است، چه که منجر به درک حقایق روحانی و ایجاد قوای لازم جهت ترقی روح می‌گردد. برای وصول به فهم حقیقی باید هر فرد در باره معنی هر جمله‌ای که می‌خواند و نحوه اجراء آن در زندگی شخصی خود و جامعه امعان نظر و تفکر نماید.

"دعا و مناجات" واحد دوم این کتاب است. جهت تدریس آن لازم است که راهنما در اهداف سه‌گانه اساسی آن تفکر و تأمل نماید. اول توضیح مفهوم دعا و مناجات است و کمک به شرکت‌کنندگان تا اهمیت بسزای آن را بعنوان یکی از احکام این دور مبارک درک نمایند. برای تحقق این هدف گاهی لازم است که شک و تردید را از بین برده افکار و عقایدی را که از تفاسیر نادرست گذشته سرچشمه گرفته‌است با دقت تمام توضیح داد و روشن نمود. همچنین این هدف مستلزم فهم دقیق و واضح این مطلب است که احتیاج شدید به انجام این حکم مقدس همانند احتیاج بدن به تغذیه روزانه می‌باشد.

علاوه بر اجرای این حکم مقدس، هر فرد باید میل شدیدی به دعا و مناجات داشته باشد. بنابراین هدف دوم این دوره آنست که در شرکت‌کنندگان رغبت و شوق "گفتگو با خداوند" را بیدار کند تا احساس سرور و سعادت را در نزدیکی و تقرب به او دانند. از این گذشته هر فردی باید از سنین کودکی در خود عادات روحانی متعددی را ایجاد نماید، دعای روزانه از مهم‌ترین این عادات روحانی محسوب می‌شود.

هدف سوم این دوره مربوط است به نحوه و حالاتی که دعا و مناجات را باید تلاوت نمود. متأسفانه بشریت همواره فهم خود را از نحوه ادای دعا و مناجات از دست داده و شرائط روحانی لازم را به شعائری بی‌روح و بی‌معنی مبدل ساخته‌است. لهذا باید گروه مطالعه در قسمت‌های مربوط به حالات روح و عقل که تأثیر در ایجاد

حالت دعا و مناجات دارد باندازه کافی مشورت نمایند و همچنین شرائطی را که باید در محیط، جهت دعا و مناجات ایجاد شود بنحوشایسته مورد بحث و بررسی قرار دهند.

واحد سوم این کتاب "زندگی و مرگ" است که برای همکاران مؤسسه روحی موضوع پرچالشی است، چه هنگامی که برای اولین بار این موضوع را مورد بحث و مطالعه قرار می‌دهند و چه بعدها که به عنوان راهنما، دیگران را کمک خواهند نمود تا به محتویات آن آشنا گردند. موضوع زندگی و مرگ در اولین کتاب برنامه مؤسسه گنجانده شده است، زیرا برای فهم شرکت‌کنندگان در انتخاب مسیر و راه‌های خدمت بسیار ضروری است. خدمت در این عالم را می‌بایستی به معنای کامل حیات روحانی که از وجود مادی فراتر می‌رود و برای همیشه ادامه خواهد داشت درک نمود، چه که روح انسان عوالم نامتناهی الهیه را جهت ترقی خود طی می‌نماید. در فرایند آموزشی، برخلاف صرفاً کسب مهارت‌های ساده، لازم است شرکت‌کنندگان بطور دائم از اهمیت و مفهوم اقدامات خود در این دوره آگاه باشند. هر قدر این آگاهی بیشتر شود، دانشجویان خود را فعال‌تر و بیشتر مسؤول فراگیری خویش می‌یابند، نه آنکه فقط به دریافت معلوماتی از معلم خود اکتفا نمایند.

هر بخش از این واحد با یک بیان و یا نصی از آثار مبارکه شروع می‌شود، سپس مجموعه‌ای از سؤالات طرح شده است تا شرکت‌کنندگان را در درک عبارت و مفهوم بیان کمک نماید. برخلاف دو واحد قبل که شامل سؤالاتی است که شرکت‌کنندگان را کمک می‌نماید تا در باره نحوه اجرای آن نکات در زندگی خود و جامعه تفکر کنند، در این واحد به علت نظری بودن مطالب، تمام سؤالات آن به مرحله فهم و ادراک مرتبط است. فقط در آخرین بخش از شرکت‌کنندگان خواسته شده است که در نحوه ارتباط این دوره در زندگی خود تفکر نمایند.

همانگونه که قبلاً نیز اشاره شد شرکت‌کنندگان در دوره‌های مؤسسه روحی باید تشویق شوند که از تعبیرات شخصی و غیرلازم اجتناب نمایند و به جواب‌های مشخص و واضحی که مستقیماً از نصوص استنتاج می‌نمایند اکتفا کنند. با وجود این سؤالاتی هست که نمی‌توان بدان جواب سریع و مختصر داد. منظور از طرح این سؤالات افزایش آگاهی در مورد موضوع است و اگر شرکت‌کنندگان صرفاً در باره این سؤالات قدری فکر کنند منظور از آموزش حاصل شده است.

باید خاطر نشان ساخت که سبک نصوص مبارکه مربوط به این موضوع مشکل‌تر از دو موضوع قبل است. لذا راهنمای گروه باید مراقب باشد که روی معانی کلمات سخت و دشوار تأکید زیاد نکند، بلکه مطمئن شود که شرکت‌کنندگان اصل مطلب هر نص را که هدف سؤالات است به خوبی درک نمایند.

برای رسیدن به نتیجه مطلوب از فراگیری این واحد، بهتر است از ارائه نظریات متعدد در یک جلسه درس خودداری شود و مطالب به همان ترتیبی که ارائه شده دنبال گردد:

۱. زندگی چگونه شروع می‌شود و مرگ چیست؟

• روح یک جوهر روحانی است که خداوند خلق فرموده است.

- روح و جسم هردو با هم وجود انسانی را تشکیل می‌دهند.
- مرگ فقط تغییر حالت است و پس از آن روح تا ابد ترقی می‌کند.

۲. هدف از زندگی

- هدف از زندگی معرفت خداوند و تقرب به ساحت اقدسش می‌باشد.
- فردیکه به عرفان مظهر الهی نائل گردد به خداوند نزدیک می‌شود و هر شخصی که حضرتش را قبول ننمود و اعراض کرد خود را به حیاتی اسفبار و به دور از حق محکوم نموده است.
- همانگونه که انسان در رحم مادر قوائی را که برای این جهان احتیاج دارد کسب می‌کند، در این جهان نیز می‌بایست قوائی را که در عالم بعد مورد نیاز است کسب نماید.

۳. طبیعت روح

- روح آیت الهی است.
- روحی که به خداوند مؤمن و وفادار است تجلیات الهی را منعکس می‌نماید و به حق نزدیک می‌شود.
- تعلقات دنیوی و آمال و آرزوهای نفسانی مانع از ترقی روح بسوی حق می‌گردد و در نتیجه آنرا ضعیف و ناتوان می‌سازد.
- خداوند به انسان استعداد تجلی جمیع اسماء و صفات خود (صفات الهی) را عنایت فرموده است.

۴. نیاز به مظهر الهی به عنوان مربی عالم

- استعداد های انسان در وجود او نهفته است و فقط با کمک مظاهر الهیه است که ترقی می‌نماید و به منصه ظهور می‌رسد.
- عرفان مظاهر مقدسه الهیه همانا عرفان حق است.
- بوسیله تربیت روحانی کنوز نهفته و مکنون در ما ظاهر می‌شود.

۵. حالت روح پس از مرگ

- روح مؤمن به مقامی رفیع و سعادت ابدی فائز می‌گردد. اما روح غیرمؤمن به آنچه که از دست داده پی برده پشیمان و نادم خواهد شد.
- هیچ فردی عاقبت حال خود را نمی‌داند، بنابراین باید دیگران را ببخشد و احساس برتری بر آنان ننماید.
- در عالم بعد ارواح مقدسه به همه اسرار پی برده ناظر جمال الهی می‌گردند.
- در عالم بعد ما عزیزان خود را خواهیم شناخت و از مؤانست احبای الهی بهره‌مند خواهیم شد و زندگی خود را در این عالم جسمانی بیاد خواهیم داشت.

۶. نحوه اقدام و رفتار پسندیده ما در قبال شرایط کنونی زندگی خود

- نباید هیچ مسأله‌ای ما را در این جهان افسرده و ناراحت نماید، چه که سعادت ابدی در پیش داریم.

درک آثار مبارکه بهائی

هدف

ایجاد قابلیت و استعداد خواندن آثار مبارکه بهائی و تعمق و تفکر در معانی آن به منظور اجرای فریضة تلاوت روزانه آیات الهی.

تمرین

تلاوت قسمتی از آثار مبارکه در هر صبح و شام.

بخش اول

در این بخش قسمتی از نصوص مبارکه را مورد مطالعه قرار داده در باره چگونگی اجرای مفاد آن در زندگی روزانه خود دقت خواهیم نمود و در مرحله نخست با زیارت یک جمله از بیانات مبارکه به سؤالی که در نص مزبور مطرح گردیده پاسخ می‌گوئیم. برای اخذ نتیجه مفید از این تمرین، بهتر است نص مبارک را با کمک یکنفر دیگر از شرکت‌کنندگان در این دوره مطالعه کنید. در این صورت یکنفر سؤال را مطرح می‌سازد و دیگری پاسخ می‌گوید و سپس نفر دوم سؤال را مطرح می‌سازد و نفر اول جواب می‌دهد.

"اصلاح عالم از اعمال طیبه طاهره و اخلاق راضیه مرضیه بوده."^۱

۱. چگونه می‌توان عالم را اصلاح نمود؟

"بگوای اهل بهاء در سبیل نفوسی که اقوال و اعمالشان مخالف یکدیگر است سالک نشوید"^۲

۲. در راه چه نفوسی نباید سالک شویم؟

"یا ابن الوجود، حاسب نفسک فی کلّ یوم من قبل ان تُحاسب"^۳ (مضمون بیان مبارک این است که قبل از اینکه به حساب تو رسیدگی شود خود را مورد محاسبه قرار بده.)

۳. قبل از آنکه مورد محاسبه قرار گیریم باید به چه کاری پردازیم؟

"بگوای برادران به اعمال خود را بیارائید نه به اقوال"^۴

۴. به چه چیز باید خود را بیارائیم؟

"کلمه طیبه و اعمال طاهره مقدسه بسماء عزّ احدیه صعود نماید"^۵

۵. نتیجه کلمه طیبه و اعمال طاهره مقدسه چیست؟

بخش دوم

ذیلاً تمرین‌هایی مربوط به نصوصی که مطالعه کرده‌اید ذکر می‌شود. پاسخ بعضی از این سؤالات بسیار آسان است و لزومی ندارد که وقت زیادی برای گفتگو در باره آنها صرف نمائید. زمانی که سؤالات مشکل‌تر شد باید دقت بیشتری به عمل آید و در صورت لزوم با کمک راهنمای کلاس به مطالعه سؤالات بپردازید.

۱. "راضیه مرضیه" یعنی پسندیده، کدام یک از موارد ذیل عمل پسندیده است؟

- الف) به دیگران احترام گذاشتن. _____
ب) درس خوان بودن. _____
ج) دروغگو بودن. _____
د) تنبل بودن. _____
ه) بجهت ترقی دیگران کمک نمودن. _____

۲. منظور از این بیان مبارک چیست؟ "من قبل ان تحاسب" (قبل از اینکه مورد محاسبه قرار بگیرید) _____

۳. آیا اظهارات ذیل صحیح است یا اشتباه:

الف) تعداد افراد خوب آنقدر در جهان کم است که اعمالشان هیچ تأثیری

- ندارد. صحیح اشتباه
ب) هر امری که با آراء دیگران موافق باشد درست است. صحیح اشتباه
ج) هر امری که با تعالیم الهیه مطابق باشد درست است. صحیح اشتباه

۴. آیا اعمال ذیل "اعمال طاهره مقدسه" است:

- الف) تبلیغ امرالله. صحیح اشتباه
ب) دست درازی به مال دیگران. صحیح اشتباه
ج) مراقبت و تعلیم اطفال. صحیح اشتباه
د) دعا نمودن جهت ترقی دیگران. صحیح اشتباه
ه) گفتن دروغ کوچکی جهت نجات از یک مشکل. صحیح اشتباه
و) کمک نمودن به دیگران با انتظار و توقع پاداش. صحیح اشتباه

۵. آیا اعمال ذیل با اقوال یک بهائی مطابقت دارد یا خیر؟

- الف) نوشیدن مشروبات الکلی. صحیح اشتباه
ب) مهربان بودن. صحیح اشتباه

- اشتباه صحیح
 اشتباه صحیح

ج) با جمیع مردم به انصاف معامله نمودن
 د) داشتن ارتباط جنسی خارج از زندگی زناشویی (ازدواج)

۶. آیا فرد بهائی اجازه دارد نزد دیگران به گناهان اقرار کند؟

۷. بجای اقرار به گناهان چه کاری باید انجام دهیم؟

۸. منظور از "سما عزّاحدیّه" چیست؟

۹. اعمال بد و ناشایسته چه تأثیری بر جهان دارد؟

۱۰. اعمال بد و ناشایسته چه تأثیری بر شخص مرتکب دارد؟

بخش سوم

در این بخش، مجدداً به مطالعه نصوص مبارکه می پردازیم، باید توجه داشت که گرچه در مورد بعضی نصوص می توانیم سؤالات متعددی را مطرح کنیم ولی باید سعی کنیم که در این کار مبالغه ننمائیم.

"صدق و راستی اساس جمیع فضائل انسانی است"^۶

۱. اساس جمیع فضائل انسانی چیست؟

- "اگر نفسی از آن (صدق و راستی) محروم ماند از ترقی و تعالی در کلیّه عوالم الهی ممنوع گردد"^۷
۲. بدون صدق و راستی چه چیزی محال است؟

- "قل یا قوم زینوا لسانکم بالصدق و نفوسکم بالامانة"^۸ (مضمون بیان مبارک این است: زبانتان را به راستی و نفستان را به امانت آراسته سازید.)
۳. به چه چیز باید زبان خود را زینت دهیم؟

۴. به چه چیز باید نفس خود را آراسته نمائیم؟

"كونوا في الطرف عفيفاً وفي اليد اميناً وفي اللسان صادقاً وفي القلب متذكراً"^۹ (مضمون بیان مبارک این است: در نگاه پرهیزکار باشید، در دست امین، در زبان راستگو و در قلب متذکر).

۵. چشم ما باید چگونه باشد؟ دستمان چگونه؟

زبانمان چگونه؟ و قلبمان چگونه؟

"عموم اهل عالم باید از ضرر دست و زبان شما آسوده باشند"^{۱۰}

۶. عموم اهل عالم باید از چه چیزی آسوده باشند؟

بخش چهارم

همانطور که در بخش دوم دیدیم، جواب برخی از سؤالات باید دقیق و قاطع باشد، چنانچه در این مورد تردید وجود داشته باشد راهنمای کلاس می تواند برای وصول به جواب قطعی مساعدت کند. اما در مورد سایر سؤالات، بحث و مشورت از ارزش بیشتری برخوردار است و راهنمای کلاس پاسخ های متفاوت را قبول می نماید. در سؤالات ذیل شماره ۴ از گروه اول و شماره ۶ از گروه دوم محسوب است.

۱. صدق و راستی اساس جمیع فضائل انسانی است، پنج فضیلت از فضائل انسانی را ذکر کنید.

۲. آیا می توان بدون صدق و راستگویی به این فضائل رسید؟

۳. آیا اظهارات ذیل صحیح است یا اشتباه :

الف) یک فرد می تواند درست کار باشد حتی اگر دروغ بگوید	☐ صحیح	☐ اشتباه
ب) شخصی که به مال دیگران تجاوز میکند دستش امین و پاک است.	☐ صحیح	☐ اشتباه
ج) دست درستکار هیچوقت به آنچه که باو تعلق ندارد دراز نمی شود	☐ صحیح	☐ اشتباه
د) خواندن کتب و مجلات رکیک مخالف دستور حضرت بهاء الله		
درخصوص داشتن چشم عفیف است.	☐ صحیح	☐ اشتباه
ه) صدق و راستی یعنی دروغ نگفتن	☐ صحیح	☐ اشتباه
و) امانت زینت روح است.	☐ صحیح	☐ اشتباه

- ز) شخصی که راستگو نباشد می‌تواند از لحاظ روحانی ترقی کند. صحیح اشتباه
- ح) مانعی ندارد اگر گهگاهی دروغ بگوئیم. صحیح اشتباه
- ط) در صورتی که انسان خیلی گرسنه باشد، دزدی کردن نزد حق مانعی ندارد. صحیح اشتباه
- ی) برداشتن شیء بدون اجازه صاحب آن، با این فکر که بعداً آنرا برگردانیم دزدی محسوب نمی‌شود. صحیح اشتباه
- ک) اگر دوست شما درختی پر از میوه داشته باشد چیدن بعضی از میوه‌های آن بدون اجازه مانعی ندارد. صحیح اشتباه
- ل) هنگامی که با امانت و عدالت و راستی رفتار می‌نمائیم قلبمان منور می‌گردد. صحیح اشتباه

۴. آیا ممکن است انسان به خود دروغ گوید؟

۵. چه چیزی را از دست می‌دهیم اگر دروغ گوئیم؟

۶. اگر همه ما افراد بشر راستگو و امین بودیم وضع جهان چگونه می‌گشت؟

بخش پنجم

نصوص مبارکه ذیل را مطالعه نموده آنها را از بر کنید. حفظ کردن نصوص دارای فوائد بسیار است و باید در این مورد سعی نمود. البته برای بعضی نفوس از بر کردن آثار مشکل است. اگر شما نیز چنین مشکلی دارید سعی کنید بیانات مبارکه را نوعی فرا بگیرید که بتوانید مفهوم آن را با کلماتی که حتی المقدور به متون اصلی نزدیک‌تر است توضیح دهید.

"لسان شفقت جذاب قلوب است و مائده روح و بمثابة معانیست از برای الفاظ و مانند افق است از برای

اشراق آفتاب حکمت و دانائی"

۱. چگونه می‌توان "لسان شفقت" را وصف نمود؟

۲. "لسان شفقت" چه تأثیری بر الفاظ دارد؟

"ای احبای الهی در این دور مقدّس نزاع و جدال ممنوع و هر متعدی محروم"^{۱۲}

۳. برطبق این بیان مبارک، چه مسأله‌ای در این دور نهی شده است؟

۴. شخص متعدی چه ضرری به خود می‌رساند؟

"حقّ شاهد و گواه است که ضری از برای این امر الیوم اعظم از فساد و نزاع و جدال و کدورت و برودت
ما بین احباب نبوده و نیست"^{۱۳}

۵. چه شرائطی شدیدترین صدمه و ضرر را بر امر الهی می‌رساند؟

"به اظهار دوستی و محبّت که فقط با الفاظ باشد قانع نشوید، قلبتان را با محبّت خالصانه نسبت به تمام
افرادى که در راهتان می‌گذرند مشتعل سازید"^{۱۴} (ترجمه مضمون)

۶. به چه نوع دوستی نباید قانع شویم؟

۷. قلبمان باید به چه مشتعل گردد؟

"هنگامی که فکر جنگ بخاطر آید آنرا با فکر قویتر صلح مقابله کنید و اندیشه‌ای از عداوت را باید با
اندیشه قویتر محبّت از بین برید"^{۱۵} (ترجمه مضمون)

۸. فکر جنگ را باید با چه مقابله نمود؟

۹. اندیشه‌ای از عداوت را با چه باید از بین برد؟

بخش ششم

تمرینات ذیل را انجام دهید:

۱. چگونه لسان شفقت "جذاب" قلوب واقع می شود؟

۲. آیا جملات و عبارات ذیل از لسان شفقت صادر می شود؟

☐	بله	الف) "مزاحم من مشو"
☐	بله	ب) "چرا این مطلب را نمی فهمی"
☐	بله	ج) "لطفاً، کمی صبر کنید"
☐	بله	د) "عجب بیجه های بدی هستید"
☐	بله	ه) "خیلی ممنون و متشکرم، خیلی لطف دارید"
☐	بله	و) "الآن هیچ وقت ندارم، خیلی کاردارم"

۳. آیا موقعیت های ذیل نشانه نزع و جدال است:

☐	بله	الف) دو فرد در مشورت بهائی نظرهای مختلفی داشته باشند
☐	بله	ب) شخصی به جلسه بهائی نرود بعلت آنکه با صاحب خانه حرف نمی زند.
☐	بله	ج) کسانی که در مؤسسات بهائی شرکت می کنند مستمراً اعتراض نمایند که دیگران به وظائف خود قیام نمی کنند.
☐	بله	د) دو مبلغ بهائی نمی توانند هم رأی شوند که برای سفر تبلیغی خود به کجا بروند.

۴. آیا موارد ذیل نشانه برودت و کدورت می باشد یا خیر؟

☐	بله	الف) یکی از احباء به جلسه بهائی وارد می شود و هیچ کس او را با گرمی نمی پذیرد.
☐	بله	ب) در مدرسه بهائی، شاگردان خود را به گروه های کوچک تقسیم نموده و هرگروهی به خود مشغول می شوند.
☐	بله	ج) در مدرسه، هر فردی در ضمن ساعات درسی صحبت نمی کند و درس می خواند.
☐	بله	د) دو مبلغ با وجودیکه با هم مجادله نمی کنند اما راضی نمی شوند که با یکدیگر به سفر تبلیغی بروند.

۵. آیا جملات ذیل صحیح است یا خیر:

- (الف) باید انسان کاملاً آنچه را که دربارهٔ دیگران فکر می‌کند بگوید حتی اگر سبب رنجش قلبشان می‌شود. صحیح اشتباه
- (ب) بجهت اجتناب از اختلاف، اشکالی ندارد اگر انسان دروغ گوید. صحیح اشتباه
- (ج) می‌توان اختلاف را با محبت و مهربانی از بین برد. صحیح اشتباه
- (د) هنگامی که کلمات با محبت ادا شود تأثیر آن بیشتر است. صحیح اشتباه
- (ه) نزاع و جدال با شخصی که شروع به جدال می‌نماید مانعی ندارد. صحیح اشتباه
- (و) اگر انسان مریض یا ناراحت باشد حق آنرا دارد که با دیگران تند رفتار نماید. صحیح اشتباه
- (ز) از محبت و مهربانی به دور است اگر در مورد خطای دیگران استهزاء و تمسخر نمائیم. صحیح اشتباه
- (ح) ذکر اشتباه دیگران صحیح است چون غیبت محسوب نمی‌شود. صحیح اشتباه
- (ط) هنگامی که بین دوستان ناراحتی ایجاد شود، وظیفهٔ هر کدام آنست که کوشش نماید به دیگری نزدیک شود. صحیح اشتباه
- (ی) هنگامی که ناراحتی بین دوستان ایجاد می‌شود، وظیفهٔ هر طرف آنست که صبر نموده تا طرف دوم به او نزدیک شود. صحیح اشتباه

بخش هفتم

نصوص ذیل را مطالعه و از بر نمائید.

"غیبت سراج منیر قلب را خاموش نماید و حیات دل را بمیراند" ۱۶

"لا تنفس بخطاء احد ما دمت خاطئاً" ۱۷ (مضمون بیان مبارک این است: حال که خطاکاری به خطای احدی دم مزین)

"بد مگو تا نشنوی، و عیب مردم را بزرگ مدان تا عیب تو بزرگ ننماید" ۱۸

"یا ابن الوجود! کیف نسیت عیوب نفسک و اشتغلت بعیوب عبادی؟ من کان علی ذلک فعلیه لعنة منی." ۱۹ (مضمون بیان مبارک این است: چگونه عیوب خود را فراموش می‌کنی و به ذکر عیوب بندگان می‌پردازی، اگر چنین کنی لعنت من بر تو باد)

۱. غیبت چه اثری بر نفس غیبت‌کننده می‌گذارد؟

۲. قبل از آنکه به عیوب دیگران فکر کنیم، باید متوجه چه باشیم؟

۳. اگر عیب دیگران را بزرگ نمایم، تأثیر آن بر ما چیست؟

۴. وقتی به عیوب دیگران فکر می‌کنیم چه چیز را باید به‌خاطر آوریم؟

بخش هشتم

تمرینات ذیل را انجام دهید:

۱. تفکر در عیوب دیگران چه تأثیری روی شخص غیبت‌کننده دارد؟

۲. غیبت چه تأثیری بر جامعه بهائی دارد؟

۳. هنگامی که دوست شما شروع به ذکر عیوب دیگران می‌نماید چه کار می‌کنید؟

۴. اظهارات ذیل صحیح است یا اشتباه.

	☐ اشتباه ☐ صحیح	الف) اگر در باره خطاهای واقعی دیگران صحبت کنیم، غیبت نکرده‌ایم.
	☐ اشتباه ☐ صحیح	ب) اگر در آن واحد در باره خوبی‌ها و همچنین اشتباهات یک شخص صحبت کنیم، غیبت نکرده‌ایم.
	☐ اشتباه ☐ صحیح	ج) غیبت در جامعه انسانی رسم شده‌است و باید راهی را پیش گیریم که این عادت را از بین ببریم.
	☐ اشتباه ☐ صحیح	د) اگر شخص شنونده قول دهد که آنچه را در باره دیگران می‌گوئیم تکرار نکند غیبت کردن ضرری ندارد.
	☐ اشتباه ☐ صحیح	ه) غیبت یکی از سرسخت‌ترین دشمنان وحدت و اتحاد است.

- و) اگر عادت کنیم که همواره در باره دیگران صحبت کنیم، در خطر غیبت کردن می افتیم. صحیح اشتباه
- ز) وقتی که در باره استعداد افراد در جلسه محفل روحانی محلی صحبت می شود تا وظائفی به آنان محول گردد، غیبت است. صحیح اشتباه
- ح) هنگامی که می خواهیم غیبت کنیم، باید به عیوب خود فکر کنیم. صحیح اشتباه
- ط) اگر بدانیم شخصی کاری می کند که ضررش به امر الهی و جامعه بهائی می رسد باید آن را با افراد جامعه در میان بگذاریم. صحیح اشتباه
- ی) اگر بدانیم که یک فرد کاری را انجام داده است که ضررش به امرالله و جامعه می رسد، باید آنرا فقط به اطلاع محفل مقدس روحانی محل برسانیم. صحیح اشتباه
- ک) اگر انسان با همسر خود در باره اشتباهات دیگران صحبت کند اشتباه نیست، چه که نباید مسأله ای را از یکدیگر پنهان دارند صحیح اشتباه

دوره‌ای را که تمام کرده‌اید دارای هدف بسیار مهمّی می‌باشد. حضرت بهاءالله دستور می‌فرمایند که هر فرد باید آیات الهی را در هر صبح و شام تلاوت نماید. در این دوره شما این عادت بسیار ضروری جهت ترقی روحانی را کسب کرده‌اید. آیا می‌خواهید کتابی از آثار مبارکه حضرت بهاءالله را داشته باشید تا از آن هرروز تلاوت نمائید؟ کلمات مبارکه مکنونه بسیار مناسب است.

مراجع

۱. بیان مبارک حضرت بهاءالله. ظهور عدل الهی. ص ۵۳.
۲. مأخذ بالا، ص ۵۴.
۳. کلمات مکنونه، عربی. ص ۱۶.
۴. مأخذ بالا، ص ۴۱.
۵. مأخذ بالا، ص ۸۶.
۶. ترجمه بیان حضرت عبدالبهاء، کتاب ظهور عدل الهی، ص ۵۵.
۷. ترجمه بیان حضرت عبدالبهاء، مرجع سابق.
۸. منتخباتی از آثار مبارکه حضرت بهاءالله، شماره ۱۳۶، ص ۱۹۰.
۹. ظهور عدل الهی، ص ۵۳.
۱۰. مأخذ بالا، ص ۵۲.
۱۱. منتخباتی از آثار مبارکه حضرت بهاءالله، شماره ۱۳۲، ص ۱۸۵.
۱۲. بیان حضرت عبدالبهاء، مجموعه لثالی، الحکمه ص ۸۸.
۱۳. منتخباتی از آثار مبارکه حضرت بهاءالله، شماره ۵، ص ۱۴.
۱۴. ترجمه مضمون بیان حضرت عبدالبهاء.
۱۵. ترجمه مضمون بیان حضرت عبدالبهاء.
۱۶. منتخباتی از آثار مبارکه حضرت بهاءالله. شماره ۱۲۵، صص ۱۷۰-۱۷۱.
۱۷. کلمات مکنونه، ص ۱۵.
۱۸. مأخذ بالا، ص ۷۰.
۱۹. مأخذ بالا، ص ۱۵.

دعا و مناجات

هدف

درک اهمیت دعا و مناجات روزانه و همچنین پرورش
حالات لازمه جهت دعا و مناجات.
از بر نمودن پنج مناجات و درک معانی آنها.

تمرین

بازدید از لا اقل دوتن از یاران و مطالعه و خواندن یک
مناجات با آنان.

بخش اول

حضرت عبدالبهاء می‌فرمایند که دعا و مناجات مکالمه با خداوند است. "مکالمه" یعنی گفتگو با فردی، بنابراین هنگام دعا و مناجات ما با خداوند گفتگو می‌کنیم.

اگر انسان شخصی را از صمیم قلب دوست داشته باشد، آرزوی قلبی او آنست که در حضور محبوبش باشد و با او صحبت کند. دعای ما نیز باید گفتگوی عاشقانه با خالق خود و خداوند یگانه باشد. در هنگام دعا، ما که ضعیف و ناتوان هستیم می‌توانیم از خداوند مقتدر و توانا در نهایت التجاء و التماس طلب یاری و کمک نماییم، باید همواره در خاطر داشته باشیم که بوسیله دعا و مناجاتی که در نهایت خلوص و صفا تلاوت می‌شود ما به حق نزدیک می‌گردیم و به لقای الهی فائز می‌شویم.

پس از مطالعه مطالب فوق، سؤالات ذیل را جواب دهید:

۱. دعا و مناجات چیست؟

۲. آرزوی دیرینه هر عاشق چیست؟

۳. در این صورت گفتگوی ما با پروردگار باید به چه نحو باشد؟

۴. معنی "التجاء" و "التماس" چیست؟

۵. آیا هدف دعا و مناجات فقط آنست که آنچه را احتیاج داریم از حق بخواهیم؟

۶. مهمترین تأثیر دعا و مناجات را ذکر نمایید.

بخش دوم

حضرت محمد می‌فرمایند: "الصلاة معراج المؤمن به يصعد الى السماء". (مضمون بیان مبارک این است: نماز نردبان مؤمن است که بوسیله آن به آسمان پرواز میکند)

جمال مبارک، در صلوات کبیر، می فرمایند: "أسألك ... بان تجعل صلاتی ناراً لتحرق بها حجاباتی التي منعتنی عن مشاهدة جمالك و نوراً یدلنی الی بحر وصالک" (مضمون بیان مبارک این است: نمازم را به آتشی بدل کن تا پرده هائی را که مرا از دیدار تو ممانعت می کند بسوزاند و آن را به نوری تبدیل نما که مرا به وصال تو رساند)

۱. حضرت محمد در باره دعا و نماز چه می فرمایند؟

۲. از چه نظر دعا و مناجات مانند نردبان است؟

۳. بعضی از حجاباتی که ما را از خداوند دور می سازد ذکر کنید؟

۴. آیا دعا می تواند مثل آتش باشد؟ چه چیزی را می سوزاند؟

۵. آیا دعا و نماز می تواند مانند نور باشد؟ به کجا ما را هدایت می کند؟

۶. لطفاً چهار جمله در باره ماهیت دعا و مناجات و نماز بنویسید.

الف) دعا و مناجات

ب) دعا و مناجات

ج) دعا و مناجات

د) دعا و مناجات

بخش سوم

این بیان مبارک حضرت عبدالبهاء را زیارت نموده در معانی آن تعمق کنید:

"الحمد لله قلبت متذکر بذکر الهی و روح مستبشر ببشارات الله است و مشغول بمناجاتی حالت مناجات

بهترین حالات است زیرا انسان با خدا الفت می نماید علی الخصوص مناجات در خلوت در اوقات فراغت

مثل نیمه شب فی الحقیقه مناجات روح می بخشد."۲

۱. پرحلاوت‌ترین حالات عالم وجود چیست؟

۲. "حالت دعا" یعنی چه؟

۳. بعضی از نتایج دعا و مناجات را ذکر کنید.

بخش چهارم

بیان مبارک ذیل نازل از کلک اطهر جمال اقدس ابھی را زیارت نموده در آن تعمق کنید:

"ان اقرأ يا عبد ما وصل اليك من آثار الله بربوات المقرين لتستجذب بها نفسك و تستجذب من نعماتك افئدة الخلاق اجمعين و من يقرأ آيات الله في بيته وحده لينشر نفحاتها الملائكة الناشرات الى كل الجهات و ينقلب بها كل نفس سليم ولو لن يستشعر في نفسه ولكن يظهر عليه هذا الفضل في يوم من الايام كذلك قدر خفيات الامر من لدن مقدر حكيم." (مضمون بیان مبارک این است: آثار الهی را به الحان مقریان درگاه خدا بخوان تا خود منجذب شوی و قلوب مردمان نیز از نعمات تو منجذب شود و نفسی که در خانه خود به تنهایی آیات خدا را تلاوت کند فرشتگان آن را به جمیع جهات منتشر می‌کنند بنحوی که هر نفس سلیمی را منقلب می‌سازد حتی اگر خودش نفهمد ولی چه بسا روزی فضل الهی بر او ظاهر شود، اینچنین امور پوشیده از طرف خداوند مقدر گردیده است.)

۱. "اقرأ بربوات المقرين" یعنی چه؟

۲. چگونه باید آثار الهی را تلاوت کنیم؟

۳. تأثیر حلاوت لحن تلاوت آیات الهیه در روح ما چیست؟

۴. حلاوت لحن تلاوت آیات الهیّه در قلوب مردم چه تأثیری دارد؟

۵. "یقرء آیات الله" یعنی چه؟

۶. "ینشر" یعنی چه؟

۷. دعا و مناجات ما بر کسانی که حتّی نمی دانند ما دعا می خوانیم چه تأثیری دارد؟

بخش پنجم

می دانیم که خداوند خالق ما است. اوست دانا و بینا، آنچه را که می خواهیم و آنچه را که احتیاج داریم می داند. پس چرا دعا می کنیم؟ خداوند احتیاجی به دعای ما ندارد، اما ترقّی روح ما منوط به دعا و مناجات است، چه که دعا غذای روح است. هنگامیکه دعا می خوانیم از نظر روحانی تقویّت می شویم. از طریق عشق که ما را به عوالم الهی مرتبط می سازد، تأییدات و عنایات حقّ به ما می رسد. دعا و مناجات استعداد کسب مواهب روحانیّه ما را زیاد نموده به سعادت حقیقی فائز می شویم.

راه رسیدن به حقّ مستقیم ولی دقیق است. موانع بیشماری ممکن است در این راه باشد. بوسیله نیاز و التماس خالصانه و مستمرّ می توانیم بر این موانع غلبه نموده در این سبیل هدایت شویم. پس از آنکه به هدایت الهی در این راه قرار گرفتیم، دعا و مناجات ما را کمک می نماید تا به سوی حقّ توجّه کرده پیش رویم و از سرنوشت مخصوصی که برای ما مقدر شده غافل نشویم بدین سبب است که باید مرتباً دعا و مناجات بخوانیم تا به وسیله عشق الهی روح ما ترقّی نماید و تقویت شود و راه سعادت ابدی را با کمال استقامت بیمائیم. حضرت عبدالبهاء می فرمایند:

"وقتی که انسان بنهایت تضرع و ابتهال بمناجات پردازد، قصدش بیان محبّتی است که بخدا دارد نه از جهت خوف از او و یا ترس از نار جهنم و نه بامید نعیم و جنت. وقتی که انسان مفتون حبّ دیگری گردد ممکن نیست از ذکر معشوقش سکوت اختیار کند. پس چقدر صعب است برای انسانی که مفتون محبّت الله باشد از ذکر او دم فرو بندد. شخص روحانی از هیچ چیز مسرت نیابد مگر بذكر الهی."^{۴۰}

"اگر دوستی به دیگری محبت دارد آرزویش اظهار آن محبت است و حال آنکه می‌داند دوستش از محبت او آگاه است با وجود این میل دارد احساسات خویش را بیان کند. خدا از آرزوهای قلوب خبیر و علیم است ولی عواطفی که انسان را به مناجات با حق دلالت می‌کند از مقتضیات طبیعت است که ناشی از محبت انسان است به حضرت یزدان."^۵

۱. چرا باید دعا کنیم؟

۲. جملات ذیل را کامل نمائید.

وقتی که انسان _____ و _____ بمناجات پردازد، قصدش _____ است که بخدا دارد، نه از جهت خوف از او و یا _____ و نه بامید _____ و جنت. وقتی که انسان _____ دیگری گردد، _____ از ذکر آن _____ سکوت اختیار کند. پس چقدر _____ است برای انسانی که _____ محبت الله باشد از _____ او دم _____ شخص روحانی از هیچ چیز _____ نیابد مگر _____ الهی.

بخش ششم

قسمت‌های ذیل که از آثار مبارکه حضرت بهاء الله در نماز بزرگ است را از بر نمائید:

"الهی الهی لا تنظر الی آمالی و اعمالی بل الی ارادتک الّتی احاطت السّموات و الارض. و اسمک الاعظم یا مالک الامم ما اردت الاّ ما اردته و لا احبّ الاّ ما تحبّ."^۶ (مضمون بیان مبارک این است: خداوندا به آرزوها و اعمال من منگر بلکه به اراده خود که بر زمین و آسمان احاطه دارد نظر نما. قسم به اسم اعظم تو اراده‌ای جز اراده تو ندارم و جز آنچه تو دوست داری دوست ندارم)

"ای ربّ فاجعل صلاتی کوثر الحیوان لیبقی به ذاتی بدوام سلطنتک و یدکرک فی کل عالم من عوالمک."^۷ (مضمون بیان مبارک این است: پروردگارا نمازم را چشمه زندگانی بفرما تا هستی من به دوام سلطنتت بقا یابد و در جمیع عوالم تو به ذکرت پردازم)

"سبحانک من ان تصعد الی سماء قریب اذکارالمقرّبین او ان تصل الی فناء بابک طیور افئدة المخلصین. اشهد انک کنت مقدّساً عن الصّفات و منزّهاً عن الاسماء. لا اله الا انت العلیّ الابهی."^۸

(مضمون بیان مبارک این است: منزهی از اینکه ادکار مقرّبین به آسمان قرب تو رسد و یا به درگاہت واصل گردد. گواهی می‌دهم که تو از هر اسمی و صفتی منزّه و مبرّائی. جز تو خدای علیّ ابھائی نیست.)

بخش هفتم

هنگامی که به دعا و مناجات می‌پردازیم باید افکارمان را به سوی حقّ متوجّه سازیم. باید امور دنیوی و مادی و هرچه در اطراف ما می‌گذرد حتّی خود را فراموش نمائیم. حضرت بهاءالله می‌فرماید:

"یا ابن النور، انس دونی و انس بروحی، هذا من جوهر امری فاقبل الیه." (مضمون بیان مبارک این است: ای زاده نور غیر مرا فراموش کن و به من انس گیر. این جوهر امر من است به آن روی آور.)

ماسوی الله را فراموش نمودن کار آسانی نیست. مستلزم سعی و کوشش است و شوق و خواستن حقیقی لازم. وقتیکه قلب ما از افکار و آمال و آرزوهای شخصی پاک و منزّه باشد، دعای ما تأثیرش شدید خواهد بود.

"توکلی علی الله و اترکی ارادتک و تمسکی بارادة الله و دعی رضائک و خدی رضاء الله..." (مضمون بیان مبارک این است: توکل به خدا کن و اراده خود را ترک کن و به اراده او تمسک نما، رضایت خود را بگذار و رضای الهی را اخذ نما)

لیوانی از شیر تازه و خالص را تصوّر کنید، از آن می‌توانیم موادّ مختلفی مانند کره، پنیر و خامه تهیه کنیم. اما اگر قطره‌ای سمّ به آن اضافه کنیم، آن شیر آلوده شده دیگر قابل استفاده نخواهد بود، چه که دیگر پاک و خالص نمی‌باشد. غرور و خودپسندی سمّی است که انسان در زندگی خود وارد می‌نماید. اگر بخواهیم دعا و نماز ما تأثیر بسزائی داشته باشد باید خود را از غرور مبرّا سازیم.

شرط مهمّ دیگر برای وصول به مراتب عالیّه دعا و مناجات ایمان است. باید اطمینان کامل به فضل و عنایت حقّ داشته باشیم و یقین کنیم که خداوند آنچه را که به صلاح ما است برایمان مقدر می‌نماید. حضرت عبدالبهاء می‌فرماید:

"روح قوه نافذه دارد و همچنین دعا و مناجات تأثیر روحانی دارد. لذا هنگامیکه دعا می‌کنیم: "خدایا این مریض را شفا بخش" شاید خداوند اجابت نماید، چه فردی این دعا را می‌خواند مطرح نیست، خداوند دعای هر بنده‌ای را اجابت می‌نماید اگر به حالت تضرع و ابتھال باشد. فضل و عنایت او بی انتھاست. دعای همه بندگان خود را اجابت می‌کند حتّی دعای این گیاه را که بالقوه مناجات می‌کند "خدایا بر من باران بفرست" خداوند دعای او را اجابت می‌کند و گیاه رشد می‌کند. خداوند دعای همه را اجابت می‌نماید." (ترجمه مضمون)

۱. حالت ما در حین دعا چگونه باید باشد؟

۲. در هنگام دعا و مناجات، افکار ما باید کجا متمرکز باشد؟

۳. چگونه می‌توانیم ماسوی‌الله را فراموش نمائیم؟

۴. اگر دعا و مناجات را با قلبی پاک و فارغ از اوهام و آمال نفسانی تلاوت نمائیم، آن دعا چه تأثیراتی خواهد داشت؟

۵. بعضی از صفات روحانیه را که می‌توانیم در حین دعا و مناجات از حقّ مسألت نمائیم ذکر کنید.

۶. در مورد اینکه چرا دعا و مناجات باید با کمال ایقان و اطمینان همراه باشد، توضیح دهید.

۷. مقصود از "فضل و عنایت الهی" چیست؟

۸. اگر در حین دعا افکار ما به امور دیگر مشغول باشد نتیجه آن چه خواهد بود؟

بخش هشتم

در بخش‌های گذشته در باره ماهیت دعا و مناجات و شیوه و اهمیت آن صحبت نمودیم. بعلاوه لازم است بدانیم که نماز و دعا یکی از احکام حضرت بهاء‌الله است که باید اطاعت کنیم. نه آنکه فقط روزانه نماز و دعا بخوانیم، بلکه باید لااقل هر صبح و شام آیات الهی را نیز تلاوت نمائیم. حضرت بهاء‌الله می‌فرمایند:

"اتلوا آیات الله فی کل صباح و مساء انّ الذی لم یتل لم یوف بعهد الله و میثاقه و الذی اعرض عنها الیوم انه ممن اعرض عن الله فی ازل الازال اتقن الله یا عبادى کلکم اجمعون." (مضمون بیان مبارک این است: آیات الهی را هر صبح و شام تلاوت نمائید. کسی که نخواند به عهد و میثاق الهی وفا ننموده‌است و آنکه

امروز از عهد و میثاق اعراض کند از نفوسی محسوب است که از اول لا اول از پروردگار اعراض نموده است).

مناجات‌هایی را که در هر صبح و شام و اوقات دیگر تلاوت می‌کنیم می‌توانیم از ادعیهٔ بشماری که از کلک اطهر حضرت بهاء‌الله، حضرت ربّ اعلی و حضرت عبدالبهاء نازل شده‌است انتخاب کنیم. اوقاتی را که در تلاوت دعا و مناجات صرف می‌کنیم، بستگی به نیازها و عطش روحانی ما دارد. اما حضرت بهاء‌الله سه نماز نیز نازل فرموده‌اند که خواندن یکی از آنها در هر روز واجب است. حضرت ولیّ عزیز امرالله می‌فرمایند:

"سه صلات نازل شده‌است. صلات صغیر شامل یک آیه است که در هر بیست و چهار ساعت یکبار حین زوال باید تلاوت شود. صلات وسطی سه بار در روز تلاوت می‌شود، در بکور و زوال و اصیل. اما صلات کبیر مفصلترین این سه نماز است و یکبار در هر بیست و چهار ساعت در هر حین که انسان تمایل به اداء آن داشته‌باشد تلاوت می‌شود"

"فرد مؤمن در انتخاب یکی از این سه صلات مختار است، اما باید این فریضه را ادا کرده و شرائط و دستورات لازمهٔ معینهٔ مربوط به آن را تبعیت نماید."

"حضرت بهاء‌الله برای این سه صلات و چند ادعیهٔ مخصوص دیگر، مانند لوح شفاء و لوح احمد قوه و تأثیر و اهمیّت خاصی قائل شده‌اند. بدین جهت باید افراد احباء آنرا همینگونه بپذیرند و بلا تردید با ایمان و اطمینان کامل تلاوت نمایند و از طریق آن به خداوند تقرّب جویند و به احکام و اوامرش آشنائی بیشتری بیابند."^{۱۳} (ترجمه)

۱. آیا یک فرد بهائی فقط هنگامی که به چیزی احتیاج داشته باشد دعا می‌خواند؟ _____
۲. چرا اوامر و احکام حضرت بهاء‌الله را اطاعت می‌کنیم؟ _____
۳. لا اقل باید چندبار در روز دعا بخوانیم؟ _____
۴. اگر آیات الهی را هر صبح و شام تلاوت نکنیم، چه کرده‌ایم؟ _____
۵. مقصود از "والذی اعرض عنها" چیست؟ (کسی که از آنها روی بگرداند) _____
۶. حضرت بهاء‌الله چند نماز نازل فرمودند؟ _____
۷. آیا باید هر سه نماز را هر روز بخوانیم؟ _____

۸. اگر نماز بزرگ را انتخاب نمودیم، باید آن را روزانه چند بار ادا کنیم؟
-
۹. چنانچه نماز متوسط را انتخاب نمایم باید آن را چند بار بخوانیم؟
-
۱۰. چنانچه نماز کوچک را انتخاب نمایم باید آن را چند بار بخوانیم.
-
۱۱. ادعیه ای را که قوه و تأثیر مخصوصی دارد ذکر کنید؟
-
۱۲. نماز کوچک را بخوانید.
۱۳. در این صلات به چه شهادت می دهید؟
-
۱۴. کلمه "فریضه" چه معنی می دهد؟
-

بخش نهم

دانستیم که حضرت بهاء الله دعا و مناجات و نماز را یکی از احکام قرار داده اند، و با تلاوت ادعیه و نماز به عهد و میثاق الهی وفا می کنیم. همچنین می دانیم که جمال مبارک مناجات هائی جهت تلاوت در موارد مختلف نازل فرموده اند و به بعضی از آنها قوت و تأثیر خاصی عنایت فرموده اند، از جمله این سه صلات می باشد که باید به تنهایی آنرا ادا نموده با حق راز و نیاز نمایم. ادعیه و مناجات های دیگر را می توان در تنهایی و یا در جمع تلاوت نمود. نماز برای درگذشتگان (نماز میت) تنها نمازی است که حضرت بهاء الله اجرای آن را بطور گروهی اجازه فرموده اند. این نماز بوسیله یک نفر تلاوت می شود و سایرین سکوت را رعایت می کنند.

هنگامی که دعا می خوانیم، فکر و روح خود را متوجه و متمرکز بسوی حق می نمایم. باید قبل از شروع مناجات کمی تأمل کنیم تا ذهن و فکر خود را از امور دنیوی و مادی پاک و منزّه نمایم. برای وصول به این مرحله، بعضی افراد در حالت سکوت اسم اعظم را تکرار می کنند. پس از اتمام مناجات، باید در کلماتی که تلاوت کرده ایم تفکر نمایم نه آنکه فوراً به کار و فعالیت دیگری مشغول شویم. این حالت را باید چه در تنهایی و چه در جمع انجام دهیم. وقتی که فرد دیگری نیز دعا می خواند می توانیم احساس کنیم که خود ما در حال راز و نیازیم. باید با کمال دقت به کلماتی که خوانده می شود گوش دهیم و حالت دعا و مناجات را در خود حفظ کنیم.

۱. وقتی که هرروز نماز و دعا می خوانیم به چه عهدی وفا کرده ایم؟

۲. حضرت بهاء الله چندنوع ادعیه نازل فرموده اند؟

۳. چند نوع نماز وجود دارد؟

۴. آیا می توان نماز را در جلسات خواند؟

۵. قبل از شروع دعا چه باید کرد؟

۶. پس از تمام شدن دعا چه باید کرد؟

۷. اگر در جلسه ای فرد دیگری مناجات می خواند حالت ما چگونه باید باشد؟

۸. هنگامی که شخص دیگری در جلسه مناجات می خواند باید در باره چه چیز فکر کنیم؟

۹. در حالی که شخص دیگری به تلاوت مناجات می پردازد آیا درست است که ما در کتابچه مناجات نگاه کنیم و در پی انتخاب مناجات برای خواندن باشیم؟

۱۰. نحوه شایسته تلاوت دعا و مناجات را بخصوص در جلسات توصیف نمائید.

مراجع

۱. صلوة كبير از ادعية حضرت محبوب.
۲. بيان حضرت عبدالبهاء از مجموعه دعا و مناجات.
۳. منتخبات از آثار حضرت بهاءالله، شماره ۱۳۶، ص ۱۸۹.
۴. از يادداشت ميس الما روبرت سن و زائرين ديگر، كتاب بهاءالله و عصر جديد، ص ۱۰۷.
۵. نقل از كتاب بهاءالله و عصر جديد، ص ۱۰۷.
۶. صلوة كبير، ادعية حضرت محبوب.
۷. مأخذ بالا.
۸. مأخذ بالا.
۹. كلمات مكنونه، ص ۱۱.
۱۰. مأخذ بالا.
۱۱. ترجمه مضمون از مكاتيب حضرت عبدالبهاء.
۱۲. كتاب مستطاب اقدس، آية ۱۴۹، صص ۱۴۱ - ۱۴۲.
۱۳. ترجمه بيان حضرت ولي امرالله.

زندگی و مرگ

هدف

فهم این مطلب که زندگی فقط تغییرات و فرصت‌های موجود در این جهان نیست، بلکه اهمیت حقیقی آن در ترقی روح است. زندگی حقیقی حیات روح است که بمدت کوتاهی در این جهان بوده الی الابد در سایر عوالم الهی به هستی خود ادامه خواهد داد.

بخش اول

مبدأ روح عوالم روحانیة الهیة است و از ماده و عالم جسمانی منزّه و متعالی می باشد. بدایت انسان هنگامی است که روح به جنین در حین پیدایش در رحم مادر تعلق پیدا می کند. اما این تعلق مادی نیست، روح در جسم انسانی حلول و خروج نمی کند و حتی احتیاج به جا و فضای مادی ندارد. روح به عالم مادی ارتباطی ندارد و تعلق آن به جسم مانند انعکاس نور در آئینه است. نوری که در آئینه می بینیم از خود آئینه نبوده بلکه از مصدري خارجی می باشد. بهمین نحو روح در داخل بدن نیست. رابطه مخصوصی بین روح و بدن می باشد و این دو با یکدیگر وجود انسانی را تشکیل می دهند.

۱. با توجه به عبارات بالا، آیا اظهارات ذیل صحیح است؟

☐	اشتباه	☐	صحیح	الف) مبدأ روح عوالم روحانیة الهیة است
☐	اشتباه	☐	صحیح	ب) بدایت وجود انسان هنگامی است که روح به جنین تعلق پیدا می کند.
☐	اشتباه	☐	صحیح	ج) روح به عالم مادی ارتباط دارد.
☐	اشتباه	☐	صحیح	د) روح داخل بدن است.
☐	اشتباه	☐	صحیح	ه) وجود انسانی شامل روح و جسم است.
☐	اشتباه	☐	صحیح	و) روح از ماده و عالم جسمانی منزّه و برتر می باشد.
☐	اشتباه	☐	صحیح	ز) رابطه روح و جسم مانند رابطه نور و آئینه است.

۲. آیا مطالب فوق بر اظهارات ذیل دلالت دارد؟

☐	اشتباه	☐	صحیح	الف) زندگی حقیقی وقتی شروع می شود که انسان در این جهان متولد می شود.
☐	اشتباه	☐	صحیح	ب) وجود مادی و جسمانی در عوالم الهیة دیگر نیز ادامه دارد.
☐	اشتباه	☐	صحیح	ج) جسم مالک روح است.
☐	اشتباه	☐	صحیح	د) زندگی عبارت از اموری است که روزانه بر ما می گذرد.

۳. سوالات:

الف) مبدأ روح کجا است؟

ب) بدایت زندگی یک فرد در چه زمانی است؟

ج) وجود انسانی متشکل از چیست؟

د) روح متعلق به چه عوالمی است؟

بخش دوم

رابطه بسیار مخصوصی بین روح و جسم موجود است که در نتیجه وجود انسانی را تشکیل می‌دهد. این رابطه فقط در این زندگی فانی ادامه دارد. هنگامی که این زندگی فانی به انتهای می‌رسد هرکدام به مبدأ و اصل خود باز می‌گردند، جسم به عالم خاکی و روح به عوالم روحانی الهیه. روح که از عوالم روحانی سرچشمه گرفته، به صورت و مثال الهی خلق شده است و استعداد کسب صفات ملکوتی و فضائل رحمانی را دارا می‌باشد و پس از جدائی از بدن تا ابد ترقی می‌کند.

۱. سؤالات:

الف) تا چه زمان رابطه بین روح و جسد ادامه دارد؟

ب) بدن پس از مرگ به کجا برمی‌گردد؟

ج) روح پس از مرگ به کجا راجع می‌شود؟

د) ترقی روح تا چه زمانی است؟

ه) کدام مهم‌تر است، روح یا بدن؟

و) روح از کجا آمده است؟

ز) کدام قسمت از انسان بصورت و مثال الهی خلق شده است؟

ح) چگونه زندگی ما پس از مرگ تغییر می‌کند؟

ط) زندگی انسان کی بانتهای می‌رسد؟

ی) پس از مرگ رابطه بین روح و جسم چه می‌شود؟

۲. آیا مطالب فوق بر اظهارات ذیل دلالت دارد؟

☐ اشتباه	☐ صحیح	الف) مرگ مجازات و تنبیه است.
☐ اشتباه	☐ صحیح	ب) جسم ما به صورت و مثال الهی خلق شده است.
☐ اشتباه	☐ صحیح	ج) رابطه بین جسم و روح فقط در این زندگی فانی ادامه دارد.
☐ اشتباه	☐ صحیح	د) جسم قادر به کسب صفات ملکوتی است.
☐ اشتباه	☐ صحیح	ه) روح تا ابد ترقی می کند.
☐ اشتباه	☐ صحیح	و) مرگ انتهای زندگی است.
☐ اشتباه	☐ صحیح	ز) پس از مرگ اجساد ما (بظاهر) قیام خواهند نمود.
		ح) روح ما پس از مرگ آزادی بیشتری از آنچه که در این عالم داشته خواهد یافت.
☐ اشتباه	☐ صحیح	ط) زندگی با مرگ منتهی می شود.
☐ اشتباه	☐ صحیح	ی) باید از مرگ بترسیم.

بخش سوم

حضرت بهاء الله می فرمایند:

"و اما ما سئلت عن الروح و بقاءه بعد صعوده فأعلم انه يصعد حين ارتقائه الى ان يحضر بين يدي الله في هيكل لا تغیره القرون و الاعصار و لا حوادث العالم و ما يظهر فيه و يكون باقياً بدوام ملكوت الله و سلطانه و جبروته و اقتداره و منه تظهر آثار الله و صفاته و عناية الله و الطافه." (مضمون بیان مبارک این است: از روح و بقای آن بعد از صعود سؤال نمودی، بدان که در حین صعود ارتقاء می یابد و با هیكلی که قرون و اعصار و حوادث عالم در آن تغییری نمی دهد در مقابل خداوند حاضر می گردد و الی الابد تا ملکوت الهی ادامه دارد باقی است و در این حال آثار الهی و صفات ربّانی و عنایت و الطاف خداوندی از او ظاهر می گردد.)

۱. سؤالات:

- الف) جدائی روح از بدن چه نام دارد؟ _____
- ب) ترقی روح تا چه مدت طول می کشد؟ _____
- ج) در عالم بعد چه آثار و صفاتی از روح ظاهر خواهد شد؟ _____

- (د) روح در عالم بعد چه ظهوری خواهد داشت؟
- (ه) آیا روح پس از مرگ به زندگی ادامه می‌دهد؟

۲. به موجب بیانات حضرت بهاء‌الله:

- (الف) روح به محضر حق واصل می‌شود. صحیح اشتباه
- (ب) روح پس از صعود تحت تأثیر تغییرات این عالم قرار خواهد گرفت. صحیح اشتباه
- (ج) ملکوت الهی ابدی است. صحیح اشتباه
- (د) روح استعداد آن را دارد که صفات الهی مانند محبت و بخشش را ظاهر سازد. صحیح اشتباه
- (ه) مقام روح پس از صعود از مرتبه او در این عالم بالاتر است. صحیح اشتباه

بخش چهارم

حضرت بهاء‌الله می‌فرماید:

"اذن واعیة طاهرة مقدّسه در جمیع احیان از کلّ اشیاء کلمة مبارکه انا لله و انا الیه راجعون اصغاء می‌نماید. اسرار موت و رجوع مستور بوده و هست لعمرا لله اگر ظاهر شود بعضی از خوف و حزن هلاک شوند و بعضی بشأنی مسرور گردند که در هر آئی از حقّ جلّ جلاله موت را طلب نمایند."

"موت از برای موقنین بمتابۀ کأس حیوان است فرح بخشد و سرور آرد و زندگانی پاینده عطا فرماید ..."

"مخصوص نفوسی که بشمرۀ خلقت که عرفان حقّ جلّ جلاله است فائز شده‌اند این مقام را بیانی دیگر و ذکری دیگر است. العلم عندالله ربّ العالمین."

۱. آیا اظهارات ذیل صحیح است؟

- (الف) روح انسان از حق صادر می‌شود و به او راجع می‌گردد. صحیح اشتباه
- (ب) مرگ انسان از اسرار است. صحیح اشتباه
- (ج) اگر اسرار موت ظاهر می‌شد، همگی از ترس منصعق می‌شدند. صحیح اشتباه
- (د) اگر اسرار موت ظاهر می‌شد، همه آرزوی مرگ می‌کردند. صحیح اشتباه
- (ه) برای مؤمن صادق، موت حیات است. صحیح اشتباه

- و) علم حیات اخروی عندالله است. صحیح اشتباه
- ز) مرگ سبب فرح است. صحیح اشتباه
- ح) اسرار موت کشف شده است و همه بر آن اطلاع یافته‌اند. صحیح اشتباه
- ط) دانستن در باره زندگی بعد از مرگ، برای ما مهم است. صحیح اشتباه

۲. جملات ذیل را کامل نمائید.

الف) اسرار موت و رجوع _____

ب) اگر ظاهر شود بعضی از _____

ج) افرادی که در عهد و میثاق الهی ثابت نیستند احساس _____ می نمایند.

د) افرادی که در عهد و میثاق الهی ثابتند چنان _____ که در هر آن _____ موت نمایند.

بخش پنجم

جمال مبارک می فرماید:

"مقصود از آفرینش عرفان حق و لقای او بوده و خواهد بود چنانچه در جمیع کتب الهیه و صحف متقنه ربانیّه من غیر حجاب این مطلب احلی و مقصد اعلی مذکور و واضح است و هرنفسی که به آن صیح هدایت و فجر احدیت فائز شد بمقام قرب و وصل که اصل جنّت و اعلی الجنان است فائز گردید و بمقام قاب قوسین که وراء سدره منتهی است وارد شد والا در امکانه بعد که اصل نار و حقیقت نفی است ساکن بوده و خواهد بود اگرچه در ظاهر بر اکراس رفیعه و اعراش منیعه جالس باشد."^۳

۱. سوالات:

الف) مقصود حق از آفرینش انسان چیست؟ _____

ب) آیا این هدف بر حسب زمان فرق می کند؟ _____

ج) درچه کتابهائی این هدف تأکید شده است؟ _____

- (د) صبح هدایت کیست؟ _____
- (ه) اگر به عرفان "صبح هدایت" فائز شویم به چه مقامی تقرب می‌یابیم؟ _____
- (و) جنت حقیقی کدام است؟ _____
- (ز) اگر به عرفان "صبح هدایت" فائز نشویم در انتظار چه چیزی باید باشیم؟ _____
- (ح) "اصل نار" و "حقیقت نفی" اشاره به چه حالتی است؟ _____

بخش ششم

حضرت عبدالبهاء می‌فرمایند:

"در بدایت حیاتش انسان در عالم رحم بود و در عالم رحم استعداد و لیاقت و ترقی باین عالم حاصل کرد و قوائی که در این عالم لازم بود در آن عالم تحصیل نمود. چشم لازم داشت در این عالم، در عالم رحم حاصل نمود. گوش لازم داشت در این عالم، در عالم رحم پیدا کرد. جمیع قوائی که در این عالم لازم بود در عالم رحم تحصیل کرد. در عالم رحم مهبای این عالم شد، و به این عالم که آمد دید که جمیع قوای لازمه مهیا است، جمیع اعضاء و اجزائی که از برای این عالم حیات لازم دارد در آن عالم حاصل نموده.

"پس در این عالم نیز باید تهیه و تدارک عالم بعد را دید و آنچه در عالم ملکوت محتاج باید تهیه و تدارک آن در اینجا بیند. همچنانکه در عالم رحم قوائی که در این عالم محتاج به آن است پیدا نمود، همچنین لازم است که آنچه در عالم ملکوت لازم یعنی جمیع قوای ملکوتی را در این عالم تحصیل بکند."^{۴۱}

۱. آیا اظهارات ذیل صحیح است؟

- الف) ما استعداد لازمه در این عالم را در عالم رحم کسب نموده‌ایم صحیح اشتباه
- ب) شرایط حیات ما در عالم رحم محدود بوده است. صحیح اشتباه
- ج) جمیع قوائی را که در این عالم محتاج هستیم در عالم رحم به ما اعطا شده است. صحیح اشتباه
- د) لازم نیست که انسان خود را برای عالم بعد آماده نماید. صحیح اشتباه
- ه) آنچه برای عالم ملکوت لازم است در آن عالم می‌توان کسب نمود. صحیح اشتباه

- (و) هدف از این عالم کسب قوای لازمه برای عالم بعد است. صحیح اشتباه
- (ز) هنگامی که انسان این جهان را ترک نموده به عالم ملکوت می‌رود زندگی واقعی او شروع می‌شود. صحیح اشتباه
- (ح) حیات واقعی حیات روح است. صحیح اشتباه
- (ط) حیات واقعی در این جهان شروع می‌شود و پس از مرگ ادامه دارد. صحیح اشتباه

۲. سؤالات:

(الف) انسان زندگی خود را چگونه شروع می‌نماید؟

(ب) قوای خود را کجا کسب می‌نماید؟

(ج) برخی از آنچه انسان در این عالم احتیاج دارد و در عالم رحم کسب نموده است کدام است؟

(د) قوای لازمه برای عالم بعد که باید در این عالم کسب نمود چیست؟

بخش هفتم

حضرت بهاء الله می‌فرمایند:

"اصل الیوم اخذ از بحر فیوضات است دیگر نباید نظر بکوچک و بزرگی ظروف باشد، یکی کفی اخذ نموده و دیگری کأسی و همچنین دیگری کوبی و دیگری قدری."^۵

۱. تمرینات:

(الف) چند موهبت از مواهبی را که حق شامل حال شما نموده ذکر کنید.

(ب) با ذکر چند مثال توضیح دهید چگونه انسان خود را از فضل الهی محروم می‌سازد.

ج) چرا نباید به کمی و زیادی استعداد خود ناظر باشیم؟

۲. آیا اظهارات ذیل صحیح است؟

- الف) فقط فلاسفه بزرگوار قدرت شناسائی خداوند را دارند. صحیح اشتباه
- ب) برای خدمت به حق، باید ضعف خود را فراموش نموده به او توکل کنیم. صحیح اشتباه
- ج) اگر در این عالم آنچه را که خداوند به ما عطا فرموده پرورش و ترقی ندهیم، روح ما هنگام ورود به عالم بعد ضعیف خواهد بود. صحیح اشتباه

بخش هشتم

حضرت بهاء الله می فرماید:

"اینکه از حقیقت نفس سؤال نمودید، انّها آیه الهیّة و جوهره ملکوتیّة الّتی عجز کلّ ذی علم عن عرفان حقیقتها و کلّ ذی عرفان عن معرفتها. انّها اولّ شیء حکى عن الله موجدہ و اقبل الیه و تمسک به و سجد له. در این صورت بحق منسوب و باو راجع و من غیر آن بهوی منسوب و باو راجع."^۶ (مضمون قسمت های عربی بیان مبارک این است که: نفس یا روح نشانه ای از خداوند است و جوهری ملکوتی است که هر عالمی از حقیقت آن و هر عارفی از عرفان آن عاجز است. اولین چیزی است که حکایت از خداوندی می کند که آن را به وجود آورده است لذا به او روی می آورد و او را سجده می کند.)

۱. جملات ذیل را کامل نمائید:

الف) نفس (روح) _____ الهی است.

ب) _____ جوهر ملکوتیست

ج) _____ اولین موجودی است که حکایت از عظمت خالق خود نموده است.

د) نفس (روح) به حق راجع می شود اگر _____

ه) روح اسیر هوئی و هوس می شود اگر _____

و) اگر نفس (روح) اسیر هوئی و هوس شد، به _____ راجع می شود.

ز) روح نور الهی را منعکس می‌کند اگر

۲. آیا اظهارات ذیل صحیح است؟

- الف) "عرفان" یعنی شناختن و درک نمودن. صحیح اشتباه
- ب) اولین چیزی که از بین تمام مخلوقات به عرفان خداوند رسید عقل است. صحیح اشتباه
- ج) عارف یعنی خردمند. صحیح اشتباه
- د) شخص عالم به اسرار روح آگاه و مطلع است. صحیح اشتباه
- ه) تفکر در باره روح لازم نیست چه هرگز نمی‌توانیم به آن پی ببریم. صحیح اشتباه

بخش نهم

حضرت بهاء الله می‌فرمایند:

"مثل شما مثل طیری است که باجنحه منیعه در کمال روح و ریحان در هواهای خوش سبحان با نهایت اطمینان طیران نماید و بعد بگمان دانه بآب و گل ارض میل نماید و بحرص تمام خود را بآب و تراب بیالاید و بعد که اراده صعود نماید خود را عاجز و مقهور مشاهده نماید چه که اجنحه آلوده بآب و گل قادر بر طیران نبوده و نخواهد بود در این وقت آن طایر سماء عالیه خود را ساکن ارض فانیه بیند. حال ای عباد پره‌های خود را بطین غفلت و ظنون و تراب غلّ و بغضاء می‌لایید تا از طیران در آسمانهای قدس عرفان محروم و ممنوع نمائید."^۷

۱. جملات ذیل را کامل نمائید:

- الف) طیری که حضرت بهاء الله در این بیان مبارک به آن اشاره فرموده‌اند _____ انسان است.
- ب) این طیر از ساکنین _____ است.
- ج) حال این طیر مجبور است که در _____ ساکن شود.

۲. تمرینات:

الف) اجنحه روح چگونه "آلوده" می‌گردد.

ب) تعدادی از آلودگی‌ها مانند "آب و گل ارض" را نام برده توضیح دهید.

ج) چه چیزی می‌تواند مانع از طیران ما در آسمان معرفت الهی شود؟

د) مثال‌هایی بیاورید از چیزهایی که می‌تواند مانع از طیران ما در آسمان معرفت الهی شود؟

ه) چرا روح مسکن آسمانی خود را از برای آب و گل این جهان عوض می‌نماید؟

بخش دهم

حضرت بهاء‌الله می‌فرماید:

"و بعد از خلق کل ممکنات و ایجاد موجودات بتجلی اسم یا مختار انسان را از بین امم و خلایق برای معرفت و محبت خود که علت غائی و سبب خلقت کائنات بود اختیار نمود ... زیرا کینونت و حقیقت هرشیء را باسمى از اسماء و بصفتی از صفات اشراق فرمود مگر انسان را که مظهر کل اسماء و صفات و مرآت کینونت خود قرار فرمود و باین فضل عظیم و مرحمت قدیم خود اختصاص نمود."^۸

۱. تمرینات:

الف) خداوند به انسان چه امتیاز خاصی عطا نموده؟

ب) بعضی از صفات حق را ذکر نمائید.

ج) خداوند کینونت و حقیقت هرشیء را به یکی از _____ خود اشراق فرموده.

د) خداوند انسان را مظهر _____ و مرآت _____ خود قرار فرموده.

ه) بعضی از صفات حق که در روح انسان تجلی نموده را ذکر کنید.

و) چگونه می‌توان این صفات را ظاهر نمود؟

ز) انسان به چه فضل عظیمی اختصاص یافته است؟

۲. بر طبق دو نصّ فوق، آیا اظهارات ذیل صحیح است؟

- الف) تعلقات مادی مانع از ترقّی روحانی ما می‌گردد. صحیح اشتباه
- ب) آمال و آرزوهای ما مانع از پرواز ما به ملکوت الهی نمی‌باشد. صحیح اشتباه
- ج) با انقطاع از امور دنیوی می‌توانیم از آلودگی‌هایی که مانع از تقرب ما به حقّ می‌گردد رهائی یابیم. صحیح اشتباه
- د) محل و مسکن روح تراب است. صحیح اشتباه
- ه) حقد و حسد و نفرت و بدخواهی مانع از ترقّی روح نیستند. صحیح اشتباه
- و) هیچ چیزی نمی‌تواند مانع اراده الهی شود. صحیح اشتباه
- ز) انسان با بقیه مخلوقات یکسان است. صحیح اشتباه
- ح) عرفان حقّ علت غائی و سبب خلقت مخلوقات است. صحیح اشتباه
- ط) کینونت و حقیقت هر شیء تجلی یکی از صفات الهی است. صحیح اشتباه

بخش یازدهم

حضرت بهاء الله می‌فرمایند:

"این تجلیات انوار صبح هدایت و اشراقات انوار شمس عنایت در حقیقت انسان مستور و محجوبست چنانچه شعله و اشعه و انوار در حقیقت شمع و سراج مستور است و تابش درخشش آفتاب جهانتاب در مرایا و مجالی که از زنگ و غبار شتونات بشری تیره و مظلم گشته مخفی و مهجور است. حال این شمع و سراج را افروزنده‌ای باید و این مرایا و مجالی را صیقل دهنده‌ای شاید. و واضح است که تا ناری مشتعل ظاهر نشود هرگز سراج نیفرورد و تا آینه از زنگ و غبار ممتاز نگردد صورت و مثال و تجلی و اشراق شمس بی‌امس در او منطبع نشود."^۹

۱. سؤالات:

الف) مقصود از کلمه "مستور" چیست؟

ب) چه استعدادهایی در روح انسانی مستور است؟

ج) چه استعدادی در چراغ نهفته است؟

د) چه استعدادی در آئینه نهفته است؟

ه) چه باید کرد تا یک سراج روشنایی بدهد؟

و) چه باید کرد تا یک آئینه نور را منعکس سازد؟

ز) آیا سراج و آئینه می‌توانند استعدادهای مکنونه‌شان را از خود ظاهر نمایند؟

ح) چگونه می‌توان این دو مثال (آئینه و سراج) را با حالت روح انسانی مقایسه نمود؟

ط) چه کسی می‌تواند استعدادهای روح انسانی را ظاهر سازد؟

بخش دوازدهم

حضرت بهاءالله می‌فرمایند:

"سبیل کلّ بذات قدم مسدود بوده و طریق کلّ مقطوع خواهد بود و محض فضل و عنایت شمس مشرقه از افق احدیّه را بین ناس ظاهر فرموده و عرفان این انفس مقدّسه را عرفان خود قرار فرموده، من عرفهم فقد عرف الله و من سمع کلماتهم فقد سمع کلمات الله و من اقربهم فقد اقر بالله و من اعرض عنهم فقد اعرض عن الله و من کفر بهم فقد کفر بالله و هم صراط الله بین السموات و الارض و میزان الله فی ملکوت الامر و الخلق و هم ظهور الله و حججه بین عباد و دلائله بین بریته." (مضمون قسمت عربی بیان مبارک این است که: کسی که مظاهر الهی را بشناسد خدا را شناخته است و هرکه کلمات آنان را استماع کند کلمات خدا را استماع نموده، کسی که اقرار به آنان کرده اقرار به خدا کرده و کسی که از آنان روی بپوشاند از خداوند

روگردان شده و به خدا کافر گردیده است. آنان طریق الهی بین آسمان و زمین هستند و میزان او بین ملکوت امر (مظهر ظهور) و ملکوت خلق (مردمان). آنها ظهور الهی بین مردمان می باشند و رهبر و راهنمای بندگان.

۱. تمرینات:

الف) می دانیم که فقط خداوند است که قدرت های مکنونه انسان را ظاهر می فرماید، آیا ممکن است که انسان حق را مستقیماً بشناسد؟

ب) پس چگونه می توانیم خدا را بشناسیم؟

ج) بعضی از "شموس مشرقه" را نام ببرید.

د) عرفان چه نفوسی مانند عرفان خداوند است؟

ه) کسانیکه کلمات مظاهر الهیه را استماع نموده اند فی الحقیقه به کلمات چه کسی گوش فرا داده اند؟

و) اگر از مظاهر الهیه اعراض نمائیم، از چه کسی اعراض کرده ایم؟

۲. جملات ذیل را کامل نمائید:

الف) "سبیل _____ بذات قدم _____ بوده و طریق کلّ _____ خواهد بود."

ب) درک هیچ انسانی به _____ راه نخواهد یافت.

ج) محض _____ و _____ خداوند مظاهر مقدسه را فرستاده است.

د) عرفان مظاهر مقدسه همانند _____

ه) "من عرفهم فقد _____"

و) "من سمع کلماتهم فقد _____"

ز) "هم صراط الله بین _____"

بخش سیزدهم

حضرت بهاء الله می فرمایند:

"انسان طلسم اعظم است و لکن عدم تربیت او را از آنچه با اوست محروم نموده بیک کلمه خلق فرمود و بکلمه اخری بمقام تعلیم هدایت نمود و بکلمه دیگر مراتب و مقاماتش را حفظ فرمود "حضرت موجود می فرماید: " انسان را بمتابۀ معدن که دارای احجار کریمه است مشاهده نما بتربیت جواهر آن بعرصه شهود آید و عالم انسانی از آن منتفع گرددانتهی.

"اگر نفسی در کتب منزله از سماء احدیه بدیده بصیرت مشاهده نماید و تفکر کند ادراک می نماید که مقصود آنست جمیع نفوس نفس واحده مشاهده شوند تا در جمیع قلوب نقش خاتم الملک الله منطبع شود و شمس عنایت و اشراقات انجم فضل و رحمت جمیع را احاطه نماید." ۱۱

۱. سؤالات:

- الف) "طلسم" یعنی چه؟

- ب) عدم تربیت چه تأثیری بر انسان گذارده است؟

- ج) نتیجه تربیت مناسب چیست؟

- د) منبع و مرجع تعلیم برای انسان کدام است؟

- ه) مقصد و سرنوشت انسان چیست؟

- و) بعضی از جواهری که با تربیت در انسان ظاهر می شود را نام ببرید؟

- ز) هدف شریعت الهی چیست؟

- ح) چه کلماتی در قلوب انسانها منطبع می شود؟

۲. آیا اظهارات ذیل صحیح است؟

- الف) انسان بسعی و کوشش خود وجود روحانی می گردد. صحیح اشتباه
- ب) خداوند به انسان عقل عنایت فرموده و آن برای ترقیش کافی است. صحیح اشتباه

- ج) ترقی روحانی انسان منوط به عرفان مظاهر مقدسه الهیه است و احتیاجی به بذل سعی و کوشش بیشتری ندارد. صحیح اشتباه
- د) ترقی روحانی انسان منوط به عرفان مظاهر مقدسه الهیه است و پس از وصول به آن باید سعی کرد تا برحسب تعالیم مبارکه آنها زندگی نمود. صحیح اشتباه
- ه) انسان می تواند مستقیماً خداوند را بشناسد. صحیح اشتباه
- و) انسان می تواند مانند خداوند بشود. صحیح اشتباه
- ز) خداوند متعالی و منزّه است از ادراک بشر. صحیح اشتباه
- ح) هنگامی که کلمات مظاهر الهیه را می شنویم، مانند آنست که کلام الهی را استماع نموده ایم. صحیح اشتباه
- ط) فقط بواسطه مظاهر الهیه انسان می تواند صفات حق را منعکس سازد. صحیح اشتباه

بخش چهاردهم

حضرت بهاء الله می فرمایند:

"طوبی للروح خرج من البدن مقدساً عن شبهات الامم انه يتحرك في هواء ارادة ربه و يدخل في الجنة العليا و تطوفه طلعات الفردوس الاعلى و يعاشر انبياء الله و اوليائه و يتكلم معهم و يقص عليهم ما ورد عليه في سبيل الله رب العالمين."^{۱۲} (مضمون بیان مبارک: خوشا بحال روحی که خالی از شبهات مردمان از بدن خارج شود. آن روح در هوای اراده پروردگارش حرکت می نماید و به بهشت برین وارد می شود، فرشتگان عالم بالا دور او طواف می کنند و با انبیا و اولیا معاشر و هم کلام می شود و آنچه در راه الهی بر سر او آمده برای آنان نقل می نماید.)

"و اما ارواح کفار لعمری حين الاحتضار يعرفون ما فات عنهم و ينوحون و يتضرعون و كذلك بعد خروج ارواحهم من ابدانهم."^{۱۳} (مضمون بیان مبارک: اما ارواح کافران در حين احتضار و همچنین پس از خروج روح از بدنشان متوجه قصور خود می شوند و ناله و زاری می کنند.)

"و بر عاصیان قلم عفو درکشد و بحقارت ننگرد زیرا حسن خاتمه مجهول است. ای بسا عاصی که در حين موت بجوهر ایمان موفق شود و خمر بقا چشد و بملاً اعلی شتابد. و بسا مطیع و مؤمن که در وقت ارتقای روح تقلیب شود و باسفل درکات نیران مقرّیابد."^{۱۴}

۱. سؤالات:

الف) هنگامی که روح ما از بدن جدا می شود، باید در چه حالتی باشد؟

ب) بعضی از "شبهات" را ذکر کنید؟

ج) ارواح مقدسه از شبهات امم، به کجا راجع می شوند؟

د) این ارواح مقدسه با که معاشر خواهند بود؟

ه) آیا این ارواح می توانند با انبیاء الهی صحبت کنند؟

و) آیا این مقام عظیمی است؟ آیا می خواهید به آن فائز شوید؟

ز) کافران چه افرادی هستند؟

ح) در حین احتضار ارواح غیر مؤمنین به چه چیز آگاه می شوند؟

ط) وقتی که به وضع و حال خود مطلع شدند چه می کنند؟

ی) آیا از عاقبت حیاتمان، که چگونه و کی بانتهاء می رسد اطلاع داریم؟

ک) بمنظور تضمین حیات ابدی خود، چه اقداماتی را می توانیم انجام دهیم؟

ل) با رسیدن به حیات ابدی به چه صفات و فضائل روحانی فائز خواهیم شد؟

بخش پانزدهم

حضرت عبدالبهاء می‌فرمایند:

"اسراری که انسان در این عالم خاکی از آن غافل است در عالم ملکوت کشف خواهد نمود، و در آنجا از اسرار حقیقت آگاه خواهد شد و تعداد بیشتری از نفوسی که با آنان در این عالم معاشر بوده را بهتر می‌شناسد و وجود آنها را درک می‌کند. بدون شک نفوس مقدسه‌ای که دارای چشم پاک و بصیرت روشن می‌باشند در ملکوت ابهی بر جمیع اسرار مطلع خواهند شد و شاهد حقیقت جمیع نفوس عظیمه خواهند بود. و همچنین آن نفوس مقدسه ناظر ظهور جمال الهی در آن عالم خواهند بود و نیز جمیع یاران الهی چه از زمان قبل و چه در حال را در محفل ملکوت حاضر خواهند یافت."^{۱۵}

"فرق و تمیز مابین نفوس را بالطبع می‌توان بعد از مفارقت از این عالم فانی درک نمود. و لکن این تمیز در رابطه با مکان نیست بلکه در رابطه با روح و احساسات است، چون ملکوت الهی مقدس از زمان و مکان است، عالم دیگری است و جهاتی دیگر. و لکن موهبت شفاعت به نفوس مقدسه وعده داده شده‌است. و مطمئن باشید که در عوالم الهی احبای الهی که عشاق روحانی یکدیگرند همدیگر را خواهند شناخت و طالب مؤانست با یکدیگر خواهند بود، و لکن مؤانست روحانی. همچنین عشقی که هر نفسی بدیگری دارد هیچوقت در عالم ملکوت فراموش نخواهد شد، و همچنین شما در آنجا زندگی خود را در عالم جسمانی فراموش نخواهید نمود."^{۱۶} (ترجمه مضمون)

۱. سؤالات:

الف) چه اسراری را انسان در عالم ملکوت کشف خواهد نمود؟

ب) آیا مردمی را که در این عالم می‌شناسیم در آن عالم تشخیص خواهیم داد؟

ج) چه نفوسی به جمیع اسرار مطلع خواهند گردید؟

د) آیا فرق و تمیزی مابین ارواح خواهد بود؟

ه) عالم ملکوت مقدس از چه اموری است؟

و) از روابط عشق و محبت اشخاصی که موجب اتحاد آنان در این عالم است، چه باقی خواهد ماند؟

۲. آیا اظهارات ذیل صحیح است؟

- الف) نفوس یکدیگر را در عوالم ملکوت نخواهند شناخت. صحیح اشتباه
- ب) ارواح مقدّسه از فیض حضور جمیع ارواح عظیمه بهره خواهند برد. صحیح اشتباه
- ج) محفل ملکوت شامل نفوس مقدّسه ازمنه ماضیه نیز خواهد بود. صحیح اشتباه
- د) بعد از مفارقت از این عالم فرق و تمیزی بین ارواح ظاهر نخواهد گردید. صحیح اشتباه
- ه) در عوالم الهی مکان و زمان وجود ندارد. صحیح اشتباه
- و) عالم بعد مربوط به کهکشان دیگر است. صحیح اشتباه
- ز) در عالم دیگر محبت و عشقی را که به دیگران داریم فراموش خواهیم کرد. صحیح اشتباه

بخش شانزدهم

حضرت بهاء الله می فرمایند:

"و اینکه سؤال نمودید روح بعد از خراب بدن بکجا راجع می شود اگر بحق منسوب است برفیق اعلی راجع، لعمرا لله بمقامی راجع می شود که جمیع السن و اقلام از ذکرش عاجز است. هر نفسی که در امرالله ثابت و راسخ است بعد از صعود جمیع عوالم از او کسب فیض می نمایند." ۱۷

۱. جملات ذیل را کامل نمائید:

- الف) اگر روح انسان بحق منسوب است به _____ می شود.
- ب) "بمقامی راجع می شود که _____"
- ج) "هر نفسی که _____ است، بعد از _____ جمیع _____ از او _____ می نمایند."

بخش هفدهم

حضرت بهاء الله می فرمایند:

"ای عباد اگر در این ایام مشهود و عالم موجود فی الجمله امور برخلاف رضا از جبروت قضا واقع شود دلتنگ مشوید که ایام خوش رحمانی آید و عالمهای قدس روحانی جلوه نماید و شما را در جمیع این ایام و عوالم قسمتی مقدر و عیشی معین و رزقی مقرر است البته بجمیع آنها رسیده فائز گردید." ۱۸

۱. آیا اظهارات ذیل صحیح است؟

- (الف) وقتی امور بنحوی که ما می‌خواهیم پیش نمی‌رود باید محزون شویم. صحیح اشتباه
- (ب) بهر نحو که بگذرد، چه خوب و چه بد، خداوند آنگونه مقدر فرموده است. صحیح اشتباه
- (ج) ما مطمئن شده‌ایم که روز فرح و سرور خواهد رسید. صحیح اشتباه
- (د) عوالم دیگر الهی مقدّس و مشحون از سرور روحانی است صحیح اشتباه
- (ه) چنین برای ما مقدر گشته که در این حیات و حیات اخروی از جمیع نعم و مواهب در جمیع عوالم الهی منتعم شویم. صحیح اشتباه

۲. جملات ذیل را کامل نمائید:

- (الف) نباید _____ شویم، اگر امور بخلاف آرزو و میل ما واقع شود.
- (ب) ایام _____ و _____ برای ما مقدر شده است.
- (ج) عالم‌های _____ جلوه خواهد نمود.
- (د) خداوند قسمتی از این فضل را در این _____ و _____ برای ما مقدر فرموده است.
- (ه) در این عوالم _____ سهمی از _____ را بدست خواهیم آورد.

۳. سؤالات:

- (الف) وقتی که امور برخلاف میل و آرزوی ما واقع می‌شود، چرا نباید محزون شویم؟

- (ب) حضرت بهاء‌الله در این بیان مبارک ما را به چه وعده فرموده‌اند؟

بخش هیجدهم

در این دوره در باره معنی حقیقی حیات انسانی مطالعه و تفکر نمودید. از بیانات مختلف حضرت بهاء‌الله و حضرت عبدالبهاء مطالب مهم بسیاری راجع به طبیعت روح، هدف از حیات و اهمیت کسب کمالات روحانی در این عالم و همچنین نوید و بشارات زندگانی ابدی مملو از سرور و جلال برای افرادی که به عرفان مظاهر الهیه موقّ شده و بر حبّش ثابت و راسخ بوده‌اند، آموخته‌اید. در خاتمه این دوره مناسب است که در باره تأثیری که درک این مفاهیم جدید در زندگیتان خواهد داشت به تفکر پردازید. با دانستن آنکه این زندگی خاکی فقط دوره کوتاهی از حیات ابدی ما است که باید خود را برای آن با عزم و پشتکار آماده نمائیم، حال به چه نحو زندگی خواهید کرد؟

به منظور کمک به شما در تفکر برای تصمیمی که می‌خواهید در زندگی خود بگیرید، چند موضوع ذیلاً ارائه می‌شود که ممکن است در باره هر کدام ساعت‌ها به تفکر پردازید. می‌توانید راجع به هر موضوع مقداری بنگارید و یا آنکه آنرا با گروه کوچکی از دوستانتان مورد بحث قرار دهید.

حال که می‌دانم، که زندگی من در این کره خاکی شروع می‌شود و تا ابد مرا بسوی حق راهنمایی می‌کند، مطالب ذیل دارای چه مقدار اهمیت برایم می‌باشند؟

۱. اطاعت از دستورات و احکام حضرت بهاء‌الله.
۲. سهمی که من می‌توانم برای خیر عموم بشر و رفاه اهل عالم تقدیم نمایم.
۳. خدمتی که به امر مبارک و بشریت می‌نمایم.
۴. ثبوت بر عهد و میثاق الهی.

مراجع

۱. منتخباتی از آثار حضرت بهاء الله، شماره ۸۱، ص ۱۰۵.
۲. مأخذ بالا، شماره ۱۶۵، ص ۲۲۲.
۳. مأخذ بالا، شماره ۲۹، ص ۵۳.
۴. مجموعه خطابات حضرت عبدالبهاء ص ۱۷۰-۱۷۱.
۵. منتخباتی از آثار حضرت بهاء الله، شماره، ص ۱۴.
۶. مأخذ بالا، شماره ۸۲، ص ۱۰۷.
۷. مأخذ بالا، شماره ۱۵۳، ص ۲۱۰.
۸. مأخذ بالا، شماره ۲۷، ص ۵۰.
۹. مأخذ بالا، شماره ۲۷، ص ۵۰-۵۱.
۱۰. مأخذ بالا، شماره ۲۱، ص ۴۰.
۱۱. مأخذ بالا، شماره ۱۲۲، ص ۱۶۷.
۱۲. مأخذ بالا، شماره ۸۱، ص ۱۰۵.
۱۳. مأخذ بالا، شماره ۸۶، ص ۱۱۳.
۱۴. مأخذ بالا، شماره ۱۲۵، ص ۱۷۱.
۱۵. ترجمه مضمون بیان حضرت عبدالبهاء.
۱۶. ترجمه مضمون بیان حضرت عبدالبهاء.
۱۷. منتخباتی از آثار حضرت بهاء الله، شماره ۸۲، ص ۱۰۸.
۱۸. مأخذ بالا، شماره ۱۵۳، ص ۲۱۱.